

2023

JAARVERSLAG RIJKSARCHIEF

INHOUD

I.	Woord vooraf	3
II.	2023 in vogelvlucht	7
	Ijkkpunten	8
	Kerncijfers Rijksarchief	10
III.	Een volgehouden maatschappelijke inzet ondanks een schrijnend gebrek aan middelen	11
IV.	Collectiebeheer	15
	Van grote aanwinsten.....	17
	... tot kleine parels	17
	En een blij weerzien.....	19
	Archiefontsluiting.....	20
	Materiële zorg.....	20
	Bibliotheken	21
V.	Toezicht & advies	23
VI.	Onderzoek	27
	Alle lopende projecten en onderzoeksprogramma's	29
	Publicaties.....	30
VII.	Digitalisering	31
VIII.	Publiek centraal	35
	Lezers en studiezaalbezoek	37
	Wetenschappelijke publieksactiviteiten (studiedagen, colloquia, workshops, boekvoorstellingen, lezingen, ...)	38
	Wetenschappelijke dienstverlening	38
	Bruiklenen.....	38
	(Virtuele) tentoonstellingen	39
	Rondeleidingen	40
	Opendeur- & erfgoeddagen	41
	Wetenschappelijke activiteiten extern (buiten het Rijksarchief).....	41
	Valoriseren – beschikbaar stellen – communiceren.....	42
IX.	Internationaal	43
X.	Interne werking	47
	Mission statement	48
	Organogram.....	49
	Advies- en beheersorganen.....	49
	Beheerscommissie	49
	Directieraad.....	50
	Wetenschappelijke Raad	50
	Basisoverlegcomité.....	50
	Jury voor Werving en Bevordering	51
	Personeel – Sociale balans.....	51
	Globale balans.....	51
	Statuten en niveaus	52
	Verdeling per departement.....	52
	Evolutie van de personeelscijfers.....	53
	Opleiding.....	53
	Leeftijdspiramide.....	54
	Gender.....	54
	Woon-werkverkeer	55
	Telewerk	56
	Absentisme	56
	Diversiteit.....	57
	Financiën	57
	Gebouwen	58
XI.	Bijlagen	59
	Overzicht publicaties	60
XII.	Colofon	70

WOORD VOORAF

Karel Velle geeft de fakkel door aan Pierre-Alain Tallier, die van 1 februari tot 30 juni 2024 waarnemend algemeen rijksarchivaris is.

Sinds 1 juli 2024 staat Xavier Jacques-Jourion aan het hoofd van het Rijksarchief.

Het jaarverslag 2023 weerspiegelt een keerpunt in de geschiedenis van het Rijksarchief. Het valt immers samen met de pensionering van Karel Velle na 18 jaar trouwe dienst aan het hoofd van de instelling. Op 5 februari 2024 brachten zijn collega's, talrijke vertegenwoordigers van het federaal Wetenschapsbeleid en van nationale en internationale partnerinstellingen, maar ook vrienden en familie hem een warm erbetoon om hulde te brengen aan zijn talrijke verwezenlijkingen. Deze erkenning is des te waardevoller omdat ze komt na een bijzonder moeilijk jaar voor het Rijksarchief.

Inflatie en sterk stijgende energieprijzen, die nog werden aangewakkerd door het Russisch-Oekraïens conflict, hebben in 2023 een zware impact gehad op onze financiën. Met een groot aantal gebouwen en 401 kilometer analoge archief verdeeld over 20 vestigingen was er een belangrijke toename van de kosten voor het handhaven van optimale bewaaromstandigheden met inbegrip van koeling, verwarming en permanente ventilatie. Dat is immers essentieel om stabiele omgevingsomstandigheden te waarborgen en meer bepaald om het ontstaan en ontwikkelen van schimmels tegen te gaan. Ongeacht de kostprijs, moet absoluut aan de vereisten inzake temperatuur en luchtvochtigheid voldaan worden om archief te kunnen bewaren. De minste schommeling houdt grote risico's in, zoals gebleken is uit de recente schimmeluitbraken in de archiefbewaarplaatsen van Financiën, Justitie, Defensie en Buitenlandse Zaken waar zeer dure herstelmaatregelen moesten worden genomen. De toestand van de archiefmagazijnen in Brussel, die volledig verzadigd zijn en een verouderde infrastructuur hebben, is bijzonder zorgwekkend. Ze voldoen niet meer aan de minimale bewaringsnormen.

Opeenvolgende indexesprongen als gevolg van de hoge inflatie hebben ook de kosten van onderhouds- en leveringscontracten en de prijs van verpakkingsmateriaal aanzienlijk verhoogd. Hierdoor moesten we onze historische reserves aanspreken. Alleen al voor het boekjaar 2023 moest een tekort van meer dan € 600.000 worden weggewerkt. Een ongeluk komt helaas nooit alleen. Het ziet er nu al naar uit dat ook het boekjaar 2024 een tekort zal vertonen. Om te vermijden dat dit conjunctureel tekort de komende jaren omslaat in een structureel deficit zal het Rijksarchief een drastisch besparingsplan in stelling moeten brengen. De omvang van onze openbare dienstverlening zal hierdoor spijtig genoeg onvermijdelijk maar noodzakelijk neerwaarts moeten worden bijgesteld.

Door in te staan voor de bewaring en het beschikbaar stellen van overheidsarchief dat bij wet aan het Rijksarchief wordt toevertrouwd en door toezicht uit te oefenen op het archief van de federale overheid werkt onze instelling actief mee aan het vrijwaren van de rechtsstaat. Aangezien het nauwelijks denkbaar is dat zou worden beknipt op democratie en correct informatiebeheer moet absoluut en dringend worden gekeken naar een herfinanciering van het Rijksarchief en moet meer aandacht worden besteed aan het archiefbeheer van de federale overheid in het algemeen, zeker op het ogenblik dat de archiefvormers volop bezig zijn met hun digitale omslag.

Het Rijksarchief moet inderdaad dringend worden toegerust met tools voor het beheer en de bewaring van digitaal archief zodat, net als voor andere dragers, op lange termijn waarborgen kunnen worden ingebouwd, niet alleen voor de bewaring maar ook en vooral voor de authenticiteit, de integriteit, de betrouwbaarheid, de leesbaarheid, de traceerbaarheid (herkomst en context),

de verspreiding en de contextualisering ervan, zodat zoveel mogelijk gebruikers dit archief in alle onpartijdigheid kunnen begrijpen. Het langetermijnbeheer van *digital born* archief vereist nieuwe vaardigheden en een informatica-infrastructuur waarover we momenteel niet beschikken.

Daarnaast moeten we ook analyseren welke impact nieuwe vormen van artificiële intelligentie – zoals bijvoorbeeld *retrieval augmented generation* – hebben voor de archiefvorming, voor het werk van de archivariissen en voor de toegang tot archief door het grote publiek. Naast de ongetwijfeld positieve aspecten die het gemakkelijker zullen maken om archiefbestanden te gebruiken, zijn er helaas ook scheeftrekkingen die het moeilijker zullen maken om *fake news* en valse documenten op te sporen en te herkennen. Het gaat hier over een technologie die bij hoogdringendheid moet worden verworven terwijl ze nog in haar kinderschoenen staat en het vandaag moeilijk is om alle middellange- en langetermijngevolgen ervan te voorspellen. Na de explosieve toename van het volume archief dat werd gevormd door de uitbouw van de papierenijverheid, een paar eeuwen later gevolgd door een digitale omwenteling, staan we nu wel degelijk voor een derde revolutie in ons vakgebied, terwijl we de tweede nog niet volledig hebben verwerkt! Gelukkig heeft het Rijksarchief hooggekwalificeerd en gemotiveerd personeel om deze uitdagingen aan te gaan. Maar: ook nieuwe profielen zijn nodig!

In tijden waarin archief een steeds belangrijker rol speelt in het goed bestuur van de samenleving – of het nu gaat om het waarborgen van de transparantie van de overheid of een goed begrip van de geschiedenis van ons land – is het van belang dat de financiering van het Rijksarchief ernstig wordt herbekeken. De evolutie van onze dotatie en van ons vastgoed sinds 2009 en de herziene archiefwet weerspiegelen geenszins de enorme toename van onze opdrachten en collecties. De bezuinigingen die voor de komende jaren zijn aangekondigd, zouden kunnen leiden tot een voorspelbare ramp die het gevolg is van wat – gezien de budgetten die worden toegekend voor de vrijwaring van ons archivalisch erfgoed en de geschiedenis van ons land en zijn inwoners – steeds meer begint te lijken op een groot verzuim van de Belgische Staat (*“une grande défaillance de l'État belge”*).

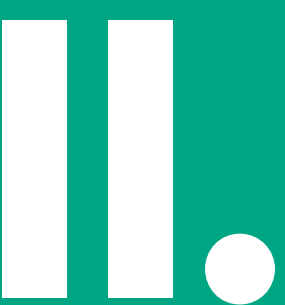
De budgettaire, organisatorische, technische en intellectuele uitdagingen zijn enorm. We moeten de handen uit de mouwen steken om ze aan te gaan, samen met al wie ons wil helpen. Het behoud van ons collectief geheugen belangt ons allemaal aan!

Pierre-Alain Tallier, departementshoofd “Brussel” bij het Rijksarchief, waarnemend algemeen rijksarchivaris van 1 februari tot 30 juni 2024.

Xavier Jacques-Jourion, algemeen rijksarchivaris sinds 1 juli 2024.

1 Uitspraak van Philippe Morandini, voorzitter van het Hof van Assisen van Henegouwen, naar aanleiding van een assisenproces dat werd geannuleerd bij gebrek aan middelen om het dossier en de bewijsstukken in goede staat te bewaren. *Le Soir*, 5 september 2024, blz.9.

2023 IN VOGELVLUCHT

Ijapunten

17.01

Lancering nieuwe genealogische website

Het jaar ging goed van start voor doorwinterde genealogen en al wie op zoek wil gaan naar sporen van zijn of haar voorouders: de nieuwe website met de genealogische bronnen van het Rijksarchief kwam online.

17.03

Feest! 175 jaar Rijksarchief Namen

Op 17 maart 2023 vierde het Rijksarchief Namen zijn 175ste verjaardag! Dat werd gevierd met onder meer een boeiende expo.

31.03

Duizenden stamboekdossiers van 20ste-eeuwse Belgische officieren naar het Algemeen Rijksarchief

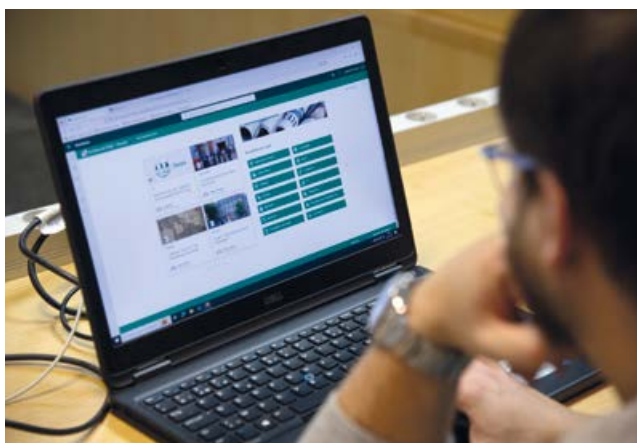
De stamboekdossiers en -registers van het personeel van het Belgisch leger vormen een indrukwekkende informatiebron. De overbrenging ervan naar het Algemeen Rijksarchief wijst op **nauwere banden tussen het Rijksarchief en Defensie**. Een win-win voor elke onderzoeker.

16.10

Interne lancering SharePoint

Het Rijksarchief nam met de ingebruikname van SharePoint een verdere stap in de professionalisering van de instelling.

08.12

Het onderzoek over de NMBS en de deportaties tijdens WO II

Op 8 december 2023 stelde Nico Wouters, hoofd van het CegeSoma, in de Senaat het eindverslag voor van het onderzoek naar de rol van de NMBS bij de deportaties vanuit België tijdens WO II.

20.01

Start renovatie en uitbreiding Rijksarchief Eupen

Omdat het gebouw van het Rijksarchief Eupen het verzadigingspunt had bereikt en niet meer voldeed aan de huidige normen, werd in 2020 een ander gebouw aangekocht, 60 meter verderop. Begin 2023 begon de Regie der Gebouwen met de renovatie en uitbreiding van dit nieuwe gebouw.

08.05

Het Rijksarchief maakte in aanwezigheid van de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid in mei de balans op van het geleverde werk en de perspectieven van het onderzoeksproject **“Resolutie-Metissen”**.

12.12

Archief van de Oude Universiteit van Leuven: 40.121 nieuwe scans online

Met de financiële steun van DIGIT, het digitaliseringsprogramma van BELSPO, werden 574 extra inventarisnummers uit het archief van de Oude Universiteit van Leuven online gezet.

20.02

SurveA 2023

Het Rijksarchief lanceerde in februari een grote bevraging naar het digitaal archief dat 'leeft' bij de federale overheidsdiensten en hoe het beheerd wordt. Het doel? Archiefvormers beter kunnen adviseren door hun problemen te identificeren. En in kaart brengen wat er in de toekomst op het Rijksarchief afkomt.

SurveA 2023

19.06

Modernisering archiefrichtlijnen Justitie

De archiefproblematiek binnen Justitie is helaas gekend. Tijdens de voorbije legislatuur zette Justitie in nauwe samenwerking met het Rijksarchief belangrijke stappen om het tij te keren. Voorlopig orgelpunt was de publicatie van een herziene archiefselectielijst voor gerechtelijke archieven.

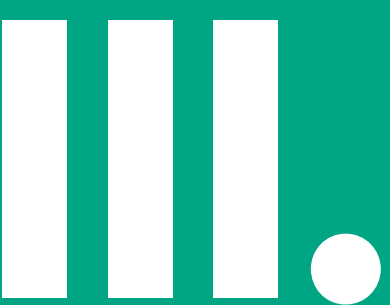

Kerncijfers Rijksarchief

		2023	2022	2021
MENSEN				
Personeel (excl. speciale statuten zoals art.60/asbl-vzw/detach.)	Personeelsleden	258	272	258
	Voltijdse equivalenten	229	234	226
Vrijwilligers	Aantal vrijwilligers	187	157	198
MIDDELEN				
Algemene balans	Inkomsten	24.143.844	20.534.187	17.274.254
	Uitgaven	25.070.561	21.564.149	17.746.515
Inkomsten per bron	Dotatie	16.642.336	16.877.000	14.359.000
	Eigen inkomsten*	4.628.510	1.804.161	1.121.312
	Projecten	2.872.998	1.853.026	1.793.942
Uitgaven op dotatie	Personeelsveloppe	14.239.447	11.541.711	10.986.232
	Statutair personeel op dotatie	10.087.549	8.034.445	7.446.873
	Contractueel personeel op dotatie	4.151.897	3.507.266	3.539.359
	Algemene werking op dotatie	4.381.932	4.916.431	3.117.020
	Uitrusting en bibliotheek op dotatie	4.368	25.317	32.496
(KERN)TAKEN				
Aanwinsten archief	In strekkende meter	16.173	12.318	15.425
Beheerd analoog archief (papier en perkament) - cumulatief	In strekkende meter	401.625	385.452	373.134
Raadpleegbaar gemaakt archief	Aantal strekkende meter ontsloten archief	5.901	5.691	5.612
Archieftoezicht	Aantal plaatsbezoeken bij archiefvormers en vergaderingen met selectiecommissies	501	944	513
	Aantal meter archief waarvoor toelating tot vernietiging werd gegeven	45.721	39.327	38.595
Gedigitaliseerde archiefbestanden - cumulatief	Aantal digitale bestanden	30.103.238	28.212.869	26.807.209
	Terabyte aan digitale bestanden	445	431	418
Archief ontsloten via SAM (= System of Archives Management) - cumulatief	Archiefblokken	32.546	32.461	32.093
	Archiefbestanddelen	14.038.326	13.676.613	13.324.662
	Toegangen	29.092	28.519	27.989
Zoekrobotten (cumulatief)	Archiefvormers	42.853	43.442	42.667
	Zoeken naar personen - Aantal ingevoerde namen	42.314.018	42.314.018	41.175.956
	Zoeken naar archieven - Aantal toegangen die online raadpleegbaar zijn	18.475	18.256	17.783
RAADPLEGING EN VALORISATIE				
Leeszaalwerking	Aantal individuele bezoekers	5.228	4.226	3.206
	Aantal werkbezoeken	23.181	19.729	19.939
	Aantal ter inzage gegeven archiefnummers	100.743	102.056	90.020
www.arch.be	Aantal bezoeken	655.192	545.818	594.694
	Geconsulteerde pagina's	1.587.382	1.367.068	1.507.090
search.arch.be + genealogie.arch.be	Aantal bezoeken	2.242.574	2.054.547	2.455.038
	Geconsulteerde pagina's	77.450.281	116.753.712	149.104.095
www.cegesoma.be	Aantal bezoeken	97.717	86.737	92.727
	Geconsulteerde pagina's	192.080	192.572	212.684
Publicaties (uitgeverij Rijksarchief), exclusief e-books	Aantal publicaties	93	95	102
	Aantal gepubliceerde bladzijden	12.148	10.719	12.398
Facebook	Volgers	23.585	20.912	18.606
Nieuwsbrieven	Abonnees	11.097	10.862	10.709
YouTube	Views	32.650	26.615	38.070

* Het bedrag van de inkomsten is toegenomen in vergelijking met voorgaande jaren omdat de korting op de bedrijfsvoorheffing, voorzien door artikel 275/3 van het WIB, in rekening werd gebracht. Het gaat dus niet om een echte inkomstenstijging maar om een correctiemechanisme.

**EEN VOLGGEHOUDEN
MAATSCHAPPELIJKE INZET
ONDANKS EEN SCHRIJNEND
GEBREK AAN MIDDELEN**

Een blik op de archiefmagazijnen van het Rijksarchief Luik.

Als wetenschappelijke instelling ten dienste van elke burger vormt het Rijksarchief een essentiële schakel in de administratie en een pijler van goed bestuur. Het Rijksarchief werkt mee aan het vrijwaren van de rechtsstaat door het bewaren en beschikbaar stellen van het overheidsarchief dat bij wet aan de instelling werd toevertrouwd en door toezicht uit te oefenen op het archief van overheidsdiensten. Transparantie en een zo ruim mogelijke toegang tot documenten over sleutelmomenten van ons recent verleden zijn prioriteiten van de instelling. Het Rijksarchief toont dan ook geregeld zijn expertise in verband met fundamentele en tegelijk gevoelige dossiers zoals het koloniaal verleden van België in het algemeen en het lot van metissenkinderen in het bijzonder, de rol van de NMBS in de deportaties tijdens WO II, de repressie van de collaboratie na WO II, de declassificatie van geëvalueerde documenten, enz.

Naast deze specifieke kwesties staan vooral het archiverenwerk en de uitdagingen van de vrijwaring van overheidsarchief centraal in ons beleid en onze activiteiten. Het Rijksarchief vervult rijke en complexe opdrachten, die de voorbije decennia sterk zijn geëvolueerd. Er wordt niet meer geduldig gewacht tot overheidsarchieven na de voorgeschreven termijnen wettelijk in handen komen van archivarissen, maar er wordt **een proactief en gericht beleid gevoerd om publiek- en privaatrechtelijk archief te verwerven dat aansluit bij maatschappelijke bezorgdheden en dat kenschetsend is voor onze samenleving. Het komt erop aan onderzoekers in staat te stellen hun werk te doen, maar ook om een antwoord te bieden op juridische, bestuurlijke en herinnerings- of zelfs identiteitsvragen van burgers.** Het jammerlijke gebrek aan middelen die worden toegekend aan de archiefsector in het algemeen en aan het Rijksarchief in het bijzonder weegt zwaar op de toekomst: **gebrek aan personeel, een beperkte infrastructuur, onvoldoende materiaal en onderfinanciering hebben dramatische gevolgen.** De wil en de motivatie van de teams botsen systematisch op een ontbreken van budget. Voorstellen om de burger een betere dienstverlening en een ruimere toegang tot de archieven te bieden, een grootschalige voortzetting van de archiefontsluiting die reeds is ingezet, voorzien in nieuwe opslagruimtes, het verrijken van de collecties – allemaal zaken die degelijke middelen veronderstellen om doelstellingen te bereiken – konden niet worden gerealiseerd.

De toestand, die al dramatisch was voor het beheer van archivalisch erfgoed, is nog rampzaliger voor archief dat nu of in een nabije toekomst wordt gevormd. De uitdaging om de broodnodige aandacht te besteden aan het lot van *digital born* documenten, gevormd door almaar meer papierloze besturen, kan niet worden aangegaan. Er is weliswaar een paradigmaverschuiving tussen het beheer van analogo archief (meestal op papier) en digitaal archief, maar de rol van het Rijksarchief moet tijdens de hele bestaanscyclus van documenten dezelfde blijven, ongeacht de dragers of de formats die werden gebruikt om de informatie op te slaan.

Het zou voor de Staat, de burgers en onderzoekers bijzonder nadelig zijn dat de bewaring van digitaal archief niet kan worden verzekerd. Onze politieke verantwoordelijken moeten zich goed bewust zijn van de belangrijke investeringen die moeten worden gedaan om te vermijden dat een Belgische of buitenlandse privéspeler moet instaan voor het bewaren van elektronisch overheidsarchief. Het gaat hier immers over de nationale veiligheid en de bescherming van gevoelige informatie en persoonsgegevens van alle burgers. Recente en herhaaldelijke hackings en afpersingen van verschillende universiteiten, ziekenhuizen, overheidsdien-

sten en privéinstellingen lijken te wijzen op talrijke veiligheidslekken. Archiefwerking mag niet louter op lange termijn benaderd worden: er moet dringend geïnvesteerd worden om *digital born* archief te kunnen bewaren en om de betrouwbaarheid van de systemen te waarborgen. Zonder politieke actie op korte termijn zijn deze recente documenten gedoemd om voor altijd verloren te gaan, of erger nog, om terecht te komen in een omgeving waar ze niet meer gecontroleerd kunnen worden.

AI-gegenereerde afbeelding.

AI-gegenereerde afbeelding.

Archivaris aan het werk in het Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier.

Sinds begin 2023 zijn ruim 3.000 gedigitaliseerde naoorlogse vluchtelingendossiers uit het Algemeen Rijksarchief raadpleegbaar via de website van Arolsen Archives, onze partnerorganisatie in Duitsland die de digitalisering verzorgde. De dossiers handelen voornamelijk over mensen van joodse origine die na de oorlog een (meestal tijdelijk) onderkomen in ons land vonden.

COLLECTIEBEHEER

IV.

Selectie van het Sabena-archief door archivariissen van het Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier, vóór de overdracht naar het Rijksarchief Beveren.

Ondanks een nijpend plaatsgebrek in sommige vestigingen vervulde het Rijksarchief zijn wettelijke opdrachten met verve en werd in totaal 16.173 strekkende meter archief overgebracht. 87% daarvan betreft het papieren geheugen van publiekrechtelijke archiefvormers. Daarmee werd tegen het jaareinde de indrukwekkende kaap van 400.000 strekkende meter beheerd analoog archief gerond – 401.625 meter om precies te zijn.

Van grote aanwinsten...

Onder de overgebrachte bestanden bevinden zich veel klassiekers, met dank aan onder meer de archiefploegen van de FOD Financiën (SATURN) en de FOD Justitie. Maar dit jaar werd bijvoorbeeld ook de overbrenging van duizenden stamboekdossiers en -registers van personeel van het Belgisch leger naar het Algemeen Rijksarchief afgerond, een operatie die de nauwere banden tussen het Rijksarchief en Defensie illustreert. Daarnaast vond ook digitaal archief in 2023 zijn weg naar het Algemeen Rijksarchief, zoals dat van de Commissie voor de Schadeloosstelling van de leden van de Joodse Gemeenschap. Hoewel het om relatief “jonge” data gaat, bevatten ze bijzonder waardevolle gegevens.

Ze documenteren de inspanningen die de Belgische overheden aan het begin van de 21ste eeuw hebben gedaan om de slachtoffers van de Shoah te vergoeden.

Het CegeSoma mocht zijn collectie verrijken met onder meer 4.500 foto's van fotograaf Rudolf Müller uit 1940-1948, die tastbare sporen bieden van Wereldoorlog II en de atmosfeer in de bezette gebieden. Ook het archief van sterreporter Alain de Puelle de la Nieppe (1922-1955) vormde in 2023 een belangrijke aanwinst, dit voor wat de onmiddellijke naoorlogse periode betreft.

Rijksarchief Namen ontving een belangrijke aanvulling op het familiearchief van der Straten Ponthoz. Verschillende familieleden vertoefden tussen 1840 en begin 20ste eeuw in de entourage van de koning en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Naar schatting 1,3 strekkende kilometer beurs- en bedrijfsarchieven kreeg een plaats in het Rijksarchief Beveren, dankzij een grote overdracht van het Studiecentrum voor Onderneming en Beurs. Deze bestanden hebben een grote onderzoekswaarde voor de economische geschiedenis van België, met onder meer de archieven van de beurzen van Brussel, Antwerpen, Gent en Luik.

... tot kleine parels

In 2023 mocht het Rijksarchief op meerdere momenten individuele, historisch waardevolle stukken in ontvangst nemen. Na een grondige studie en diplomatiek overleg vond zo op 26 januari de plechtige overhandiging plaats van een oorkonde van Filips van de Elzas, graaf van Vlaanderen, uit 1176. Het gaat om een document van de benedictijnenabdij van Mesen dat aan het begin van de Eerste Wereldoorlog verdween en werd opgemerkt in de collectie van The Metropolitan Museum of Art (New York).

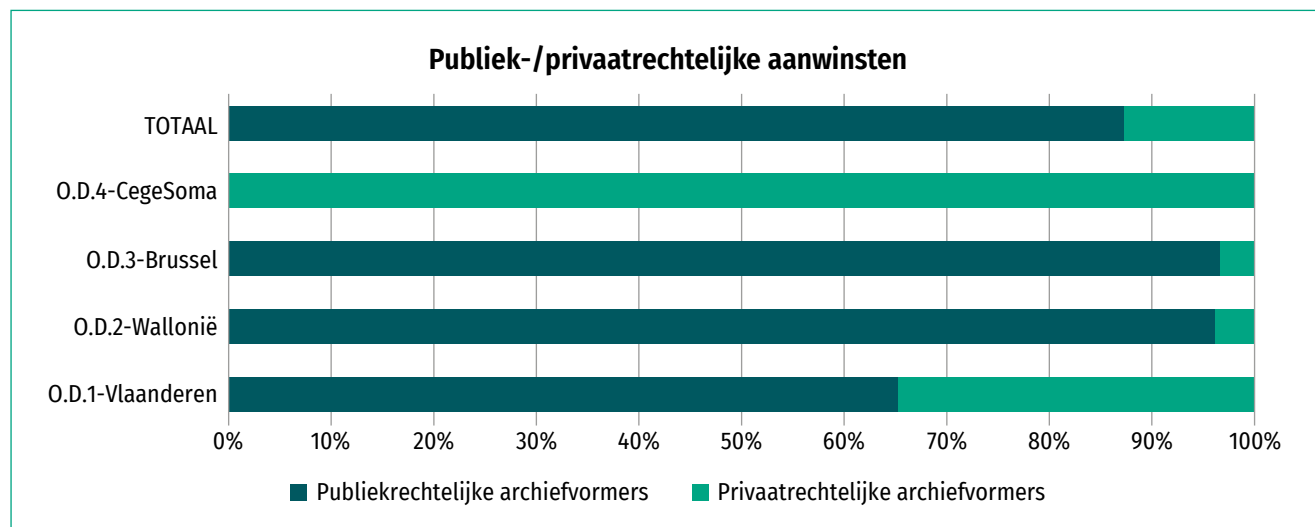
Het Rijksarchief in Brugge ontving in 2023 een verloren gewaand parochieregister van Koolskamp dat werd teruggevonden op een

AANWINSTEN PER ARCHIEFBEWaarPLAATS, IN STREKKENDE METER

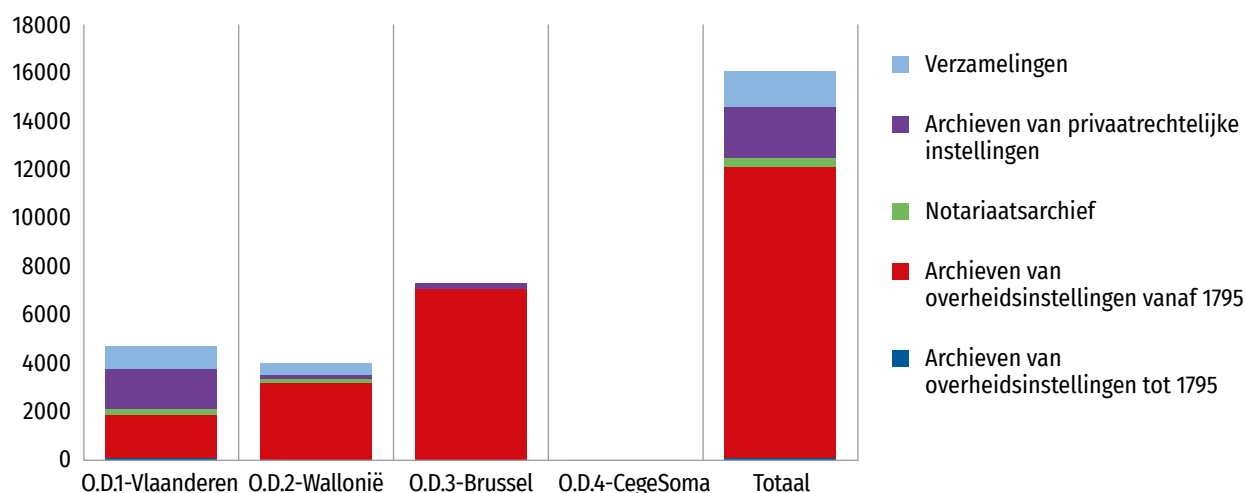
	2023	2022	2021
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	4.749	5.584	6.325
Antwerpen - Beveren	2.908	1.273	3.504
Brugge	483	486	248
Gent	485	1.541	437
Hasselt	22	175	106
Kortrijk	140	89	32
Leuven	711	2.019	1.997
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	4.061	4.852	5.775
Aarlen	267	155	1.818
Luik	1.078	434	342
Louvain-la-Neuve	388	583	64
Bergen	1.773	3.172	2.207
Namen	451	385	1.210
Doornik	59	113	120
Eupen	45	10	14
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	7.356	5.176	3.322
Algemeen Rijksarchief - afdeling 4 + 5	934	734	957
Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier	6.225	4.380	786
Archief van het Koninklijk Paleis	15	1	27
Rijksarchief te Brussel	182	62	1.552
Dienst Archief Oorlogsslachtoffers	0	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	8	4	4
TOTAAL AANGROEI	16.173	12.318	15.425
TOTAAL BEHEERD ARCHIEF	401.625	385.452	373.134

AANWINSTEN ARCHIEF (inclusief interne verhuisoperaties)

	O.D.1-Vlaanderen	O.D.2-Wallonië	O.D.3-Brussel	O.D.4-CegeSoma	TOTAAL
Publiekrechtelijke archiefvormers	3.095	3.882	7.088	0	14.065
Verplicht	2.971	3.695	7.088	0	13.753
Bewaargeving	23	185	0	0	208
Restitutie	101	2	0	0	103
Aankoop	0	0	0	0	0
Privaatrechtelijke archiefvormers	1.654	165	246	8	2.072
Bewaargeving	102	8	0	0	109
Schenking	1.552	157	246	8	1.962
Aankoop	0	0	0	0	0
Archieven van overheidsinstellingen tot 1795	102	0	1	0	103
Archieven van overheidsinstellingen vanaf 1795	1.769	3.217	7.088	0	12.074
Hoven en rechtbanken	1.335	1.780	10	0	3.125
Centrale departementen van de nationale/federale regering	0	0	6.863	0	6.863
Centrale departementen gemeenschaps- en gewestregeringen	0	30	0	0	30
Buitendiensten en openbare instellingen federale overheid	251	1.138	216	0	1.605
Buitendiensten en openbare instellingen deelstaten	0	0	0	0	0
Provincie	161	150	0	0	310
Regionale en bovenplaatselijke overheden	0	6	0	0	6
Gemeenten en andere plaatselijke overheden	23	113	0	0	136
Notariaatsarchief	250	135	0	0	385
Archieven van privaatrechtelijke instellingen	1.653	176	261	7	2.097
Kerkelijke instellingen	101	21	0	0	0
Particuliere organisaties, verenigingen, bedrijven	1.532	87	229	1	1.849
Families en personen	20	68	32	6	126
Verzamelingen	975	532	6	1	1.514
Parochieregisters (en klappers) + Burgerlijke stand (en tafels)	975	527	0	0	1.501
Andere documentaire verzamelingen	0	6	6	1	13
TOTAAL 2023	4.749	4.061	7.356	8	16.173

Archiefaanwinsten (Aard van de aanwinsten)

zolder van het gemeentehuis van Ardoorie, en een 30-tal documenten uit de 15de tot 18de eeuw die dankzij de tussenkomst van het stadsarchief van Diksmuide hun meest logische thuis vonden. Het gaat om stukken die ooit door particulieren aan het stadsarchief van Diksmuide waren geschonken, maar die betrekking hebben op andere plaatsen in West-Vlaanderen zoals Damme, Beveren-Roeselare, Gits en Nieuwpoort. Op 4 mei gaf het Rijksarchief Bergen aan de gemeente Gerpennes het origineel koninklijk besluit van 1 maart 1962 terug waarmee de voormalige gemeente Villers-Poterie

haar wapenschild verkreeg. Het document werd eerder verkocht op een rommelmarkt in het Antwerpse.

En een blij weerzien

Tot slot nog een opmerkelijk cijfer uit het Rijksarchief Leuven: daar mocht men een groot deel van het archief dat 30 jaar geleden in bruikleen werd gegeven aan de stad Tienen, terug in ontvangst nemen. Het gaat om het archief van de stadsschepenbank van

RAADPLEEGBAAR MAKEN

	Aantal strekkende meter ontsloten archief	Online toegangen
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	2.522	149
Antwerpen - Beveren	303	9
Brugge	341	14
Gent	977	91
Hasselt	150	0
Kortrijk	50	11
Leuven	700	24
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	1.558	331
Aarlen	76	32
Luik	623	17
Louvain-la-Neuve	160	3
Bergen	51	3
Namen	186	6
Doornik	133	234
Eupen	329	36
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	1.805	37
ARA - afdeling 4	24	4
ARA - afdeling 5	452	8
ARA 2	1.127	18
Archief van het Koninklijk Paleis	26	7
Rijksarchief te Brussel	177	0
AOS/SVG	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	16	2
TOTAAL 2023	5.901	519
TOTAAL 2022	5.691	2.149
TOTAAL 2021	5.612	747

Tienen, van de schepenbanken van de huidige deelgemeenten Vis-senaken, Kuntich, Hakendover en Goetsenhoven, en van een aantal religieuze instituten waaronder de abdij van Maagdendaal in Oplinter. Samen vertegenwoordigen deze bestanden ca. 100 strekkende meter archief uit het ancien régime.

Archiefontsluiting

In 2023 werd meer dan 5.900 strekkende meter archief voor het eerst ontsloten voor onderzoek. Wat voor de verwerving van archief geldt, is evenzeer van toepassing bij inventarisatie: het Rijksarchief is aan de slag op heel diverse domeinen tegelijk, over een tijdspanne van ruim 750 jaar geschiedenis. Een kleine bloemlezing.

In het Algemeen Rijksarchief vallen onder meer de inventarissen van het archief van het Nationaal Geografisch Instituut (1815-2014), van de familie Lindemans-Waepenaert (1561-2001) en van het kasteel van Leefdaal (1556-1836) op te merken. In Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier werkte men o.a. de inventaris van het archief van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (1850-2002) en die van de dossiers van het Afrikapersoneel (1877-1960) af, terwijl in het CegeSoma onder meer het archief van Roger De Goij, officier bij het Légion Wallonie (1914-1987) werd ontsloten.

Het Rijksarchief Eupen presenteerde in 2023 de inventaris van het privéarchief van generaal Paul Bolle (1886-1981). Onze vestiging

in Bergen ontsloot onder meer affiches van geveilde kerkelijke goederen uit Henegouwen (1795-1813). Het Rijksarchief Doornik stelde inventarissen voor van lokale ancien régimearchieven van Bruyelle (1531-1752) en Komen (1261-1796).

In het Rijksarchief Antwerpen werd archief geïnventariseerd van de provinciale dienst Toerisme (1948-2017). Het Rijksarchief Brugge zette dan weer in op ouder archief. Daar verschenen een eerste deel van de toegang op de Oorkonden met Blauw nummer (1247-1754) en een inventaris van de verzameling Stad en Kasselrij Veurne (1417-20ste eeuw). Rijksarchief Gent ontsloot een klein, maar onbekend schepenbankarchief "Nieuwland" uit centrum Gent (1429-1796), maar ook o.a. het archief van de gevangenis van Oudenaarde (1912-2019).

Zoals gebruikelijk verschenen alle nieuwe inventarissen telkens ook in de digitale zoekomgeving van het Rijksarchief.

Materiële zorg

Bijna 5 strekkende kilometer archief kreeg in 2023 voor het eerst een verantwoorde verpakking of werd herverpakt. Topper in deze statistiek vormt het Rijksarchief Bergen, dat maar liefst 1.349 strekkende meter archief verwerkte.

Dankzij gecombineerde inspanningen van archiefvormers, projectbudgetten, mecenaat en eigen middelen kon het Rijksarchief

MATERIËLE ZORG

	Archief verpakt en herverpakt (strekkende m)	Intern uitgevoerde restauraties*	Extern uitgevoerde restauraties (aantal stuks); restauraties ARA niet meegeteld
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	1.161	n.v.t.	267
Antwerpen - Beveren	193	n.v.t.	0
Brugge	196	n.v.t.	63
Gent	444	n.v.t.	1
Hasselt	50	n.v.t.	41
Kortrijk	153	n.v.t.	158
Leuven	125	n.v.t.	4
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	2.584	n.v.t.	572
Aarlen	76	n.v.t.	0
Bergen	1.349	n.v.t.	300
Doornik	150	n.v.t.	0
Eupen	66	n.v.t.	0
Louvain-la-Neuve	186	n.v.t.	0
Luik	200	n.v.t.	272
Namen	557	n.v.t.	0
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	1.071	60	0
ARA - afdeling 4	80	60	0
ARA - afdeling 5	405	n.v.t.	0
ARA 2	320	n.v.t.	0
Archief van het Koninklijk Paleis	21	n.v.t.	0
Rijksarchief te Brussel	40	n.v.t.	0
AOS/SVG	205	n.v.t.	0
O.D. 4 - CegeSoma	25	n.v.t.	0
TOTAAL 2023	4.841	60	839 (+ 1,4 km behandeling met gammastraling)
TOTAAL 2022	5.607	105	1.515 + 1 km
TOTAAL 2021	6.166	58	3.579

* Uitgevoerd in het restauratieatelier van het Algemeen Rijksarchief.

COLLECTIEBEHEER: BIBLIOTHEEK

	Aangroei in volumes (titel = volume)	Lopende tijdschriftenabonnementen
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	812	125
Antwerpen - Beveren	172	29
Brugge	34	28
Gent	0	4
Hasselt	37	38
Kortrijk	394	26
Leuven	175	0
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	1.550	84
Aarlen	284	25
Bergen	59	8
Doornik	32	12
Eupen	384	0
Louvain-la-Neuve	35	0
Luik	575	17
Namen	181	22
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	451	124
Centrale bibliotheek ARA	262	124
ARA 2	20	0
Archief van het Koninklijk Paleis	165	0
Rijksarchief te Brussel	0	0
AOS/SVG	4	0
O.D. 4 - CegeSoma	568	7
TOTAAL 2023	3.381	340
TOTAAL 2022	2.925	326
TOTAAL 2021	4.197	327

839 documenten extern laten restaureren. Daarnaast werd ruim 1,4 strekkende kilometer archief behandeld met gammastraling - een noodzakelijk ingreep om niet alleen dat specifieke archief maar ook de eigen collecties bij depotplaatsing te vrijwaren van toekomstige calamiteiten.

Ook binnenshuis werd de kennis van restauratietechnieken volop toegepast. 60 documenten kregen een behandeling in het Algemeen Rijksarchief, waarbij een document uit het Arenbergarchief een bijzondere uitdaging bleek. Het dikke, zure papier was decennialang opgerold bewaard en uiteengevallen in ongeveer 30 stukken, met lacunes. De intensieve behandeling en het daaropvol-

gende gepuzzel werden uitgebreid gedocumenteerd, tot op een drager van Japans papier uiteindelijk opnieuw een samenhangend en leesbaar geheel ontstond.

Bibliotheken

Alle Rijksarchieven beschikken over een uitgebreide handbibliotheek met werken die enerzijds hun archiefcollectie ondersteunen, en anderzijds onderzoek presenteren op basis van diezelfde collectie. Het afgelopen jaar werden onze bibliotheken verrijkt met 3.381 nieuwe titels, naast de geleidelijke aanvulling die afkomstig is van 340 lopende tijdschriftabonnementen.

Op 4 mei gaf het Rijksarchief Bergen aan de gemeente Gerpennes het origineel koninklijk besluit van 1 maart 1962 terug waarmee de voormalige gemeente Villers-Poterie haar wapenschild verkreeg.

Interne restauratie van een verzuurd document uit het Arenbergarchief dat in 30 stukken uiteenviel.

De archieven van de Dienst Archief Oorlogsslachtoffers.

TOEZICHT & ADVIES

In mei 2023 deed de stad Fontaine-l'Évêque een beroep op het project 'Lokaal archief Wallonië' om hulp te bieden bij de vrijwaring en selectie van het archiefpatrimonium van de voormalige gemeente Forchies-la-Marche.

Om de duurzame toegankelijkheid van belangrijke documenten en data te garanderen, oefent het Rijksarchief toezicht uit op het archiefbeheer van de federale, provinciale en lokale overheden. Medewerkers doen inspecties en geven advies over de bewaring van tekstdocumenten, databanken, multimedia, e-mails, websites en andere informatie op analoge en digitale dragers. Ze evalueren de erfgoedwaarde en onderzoeksmogelijkheden van elke archiefreeks en leggen de definitieve bestemming – vernietiging of overbrenging naar het Rijksarchief – vast in selectielijsten. Ze ondersteunen ambtenaren bij de voorbereiding van overbrengingen en beoordelen de vernietigingsaanvragen die overheidsdiensten bij het Rijksarchief indienen.

Naast vijf nieuwe archiefselectielijsten¹, werd in 2023 een herziene versie van de tweetalige archiefselectielijst van de rechterlijke macht gepubliceerd: een huzarenstukje waarvoor experts van het Rijksarchief samenwerkten met het kabinet van de minister van Justitie, het College van hoven en rechtbanken en het College van het Openbaar Ministerie, en vertegenwoordigers

van diverse gerechtelijke instanties. De rationalisering van het aantal vredegerichten was één van de ontwikkelingen die een actualisering nodig maakte. Daarnaast werd besloten om strenger te selecteren in de rechtsplegingsdossiers (voornamelijk van burgerlijke rechtscolleges) om enkel de meest historisch relevante dossiers over te houden.

¹ Voor het directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele Rechten en Vrijheden van de FOD Justitie, voor de algemene directies Kwaliteit & Veiligheid, K.M.O.-beleid en Economische Analyses & Internationale Economie van de FOD Economie en voor de Federale instantie voor Onderzoek van Scheepvaartongevallen, een onafhankelijk orgaan gehuisvest bij de FOD Mobiliteit.

PARTNER VAN ARCHIEFVORMERS

	Aantal plaatsbezoeken bij archiefvormers (meeteenheid: halve werkdag)	Gepubliceerde selectielijsten	Aantal strekkende meter archief waarvoor toelating tot vernietiging werd gegeven	Aantal vergaderingen van archief- of selectiecommissies
Afdeling Toezicht en advies	146	7	8.355	18
Rijksarchieven in Vlaanderen	43	2	25.303	43
Antwerpen - Beveren	4	0	8.365	4
Brugge	3	0	4.209	1
Gent	12	2	4.993	21
Hasselt	6	0	1.737	0
Kortrijk	8	0	1.430	1
Leuven	10	0	4.569	16
Rijksarchieven in Wallonië	272	1	8.243	22
Aarlen	111	0	391	0
Luik	45	0	1.297	0
Louvain-la-Neuve	21	0	1.071	4
Bergen	25	0	2.409	3
Namen	31	0	2.024	15
Doornik	5	0	655	0
Eupen	34	1	395	0
Rijksarchieven in Brussel	40	1	3.820	0
Algemeen Rijksarchief (afd. 4 + 5)	32	0	0	0
Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier	0	1	0	0
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0	0	0
Rijksarchief te Brussel	8	0	3.820	0
Dienst Archief Oorlogsslachtoffers	0	0	0	0
CegeSoma	0	0	0	0
TOTAAL 2023	501	11	45.721	83
TOTAAL 2022	870	15	39.327	74
TOTAAL 2021	513	9	38.595	/

De dienst Toezicht en Advies zette dit jaar ook in op twee strategische dossiers.

Ten eerste werd in het begin van het jaar een grote enquête uitgevoerd met als doel het elektronisch archiefbeheer bij de federale overheden en instellingen in kaart te brengen. 'SurveA 2023' peilde naar het beheer van verschillende archieftypes (m.n. documenten, databanken en e-mails) vanaf hun creatie tot hun overbrenging of vernietiging. Het initiatief mocht rekenen op een positieve respons. Alle federale overheidsdiensten werden bereid bevonden om de enquête in te vullen. Ook de federale wetenschappelijke instellingen en een deel van de instellingen van openbaar nut en van de sociale zekerheid namen deel, en beoordeelden de enquête overwegend als zinvol of zeer zinvol (59%). Dankzij de antwoorden kan de dienst Toezicht en Advies zijn adviezen en prioriteiten voor de komende jaren concreter afstemmen op de behoeften van de archiefvormers.

Ten tweede speelde de dienst een actieve rol in de nieuwe federale werkgroep voor elektronische archivering, opgericht door de FOD Beleid en Ondersteuning (FOD BOSA) en de FOD Economie. De eerste doelstelling van de werkgroep – een stand van zaken en analyse van de behoeften inzake elektronische archivering – kon dankzij de bovengenoemde enquête op korte termijn gerealiseerd worden. Vervolgens werd onder impuls van de collega's van de dienst Digitale Archivering een roadmap naar een coherent federaal archiveringsbeleid opgesteld. Eén van de cruciale voorstellen hierin betreft de ontwikkeling van een gemeenschappelijk platform voor digitale archivering, om overheidsdiensten deze investering te besparen en tot meer uniformiteit in het archiefbeheer te komen. Voor dit project wordt momenteel nog budget gezocht. De principiële goedkeuring van het College van Voorzitters van de FOD en POD werd in oktober 2023 verkregen.

De rijksarchivarissen in de provincies oefenen toezicht uit op de archieven van de buitendiensten van de federale overheid, de hoven en rechtbanken en de lokale instellingen (gemeenten, OCMW's, kerkfabrieken enz.). In 2023 werden meer dan 320 inspectiebezoeken uitgevoerd (Brussel: 8², Vlaanderen: 43, Wallonië: 272) en werd toelating tot vernietiging gegeven voor ca. 37 kilometer archief (Brussel: 3.820 strekkende meter³, Vlaanderen: 25.302 m, Wallonië: 8.242 m). Dat de aanwezigheidsgraad op het terrein hoger is in Wallonië dan in Vlaanderen, is het gevolg van het verschillend archieflandschap in beide landsdelen.

In Vlaanderen vallen archieven van lokale instellingen zowel onder de federale Archiefwet als onder het Vlaamse Bestuursdecreet. Het Rijksarchief is niet langer bevoegd voor toezicht op (semi-) dynamisch gemeentelijk archief⁴ en sensibiliseert gemeenten om zelf verantwoordelijkheid op te nemen voor de bewaring van de statische archieven. Rijksarchivarissen nemen wel deel aan de Vlaamse Selectiecommissie Gemeenten voor het bepalen van de definitieve bestemming van de reeksen die door de gemeenten in het serieregister worden ingevoerd.

In Wallonië daarentegen blijft de archiefwet onverkort van toepassing voor de archieven van lokale instellingen en profileert het Rijksarchief zich via het project 'Lokaal Archief Wallonië' als partner bij uitstek voor gemeenten en OCMW's. In 2023 sloten 17 nieuwe instellingen zich aan en werd een 400-tal strekkende meter archief overgebracht. Daarbovenop kwamen bezoeken aan Waalse diensten in verband met archieven geërfd van nationale of federale instellingen (dus van vóór de communautarisering) of, in het geval van het Rijksarchief Eupen, aan de instellingen van de Duitstalige Gemeenschap, waar het Rijksarchief in 2013 en 2017 samenwerkingsovereenkomsten mee sloot.

De archiefsorteerruimte van het Rijksarchief Aarlen.

2 Cijfer voor het Rijksarchief te Brussel. De inspectiebezoeken van de centrale dienst Toezicht en Advies, van de Afdeling Hedendaags Archief van het Algemeen Rijksarchief en van het Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier zijn hier niet inbegrepen, aangezien deze betrekking hebben op de centrale administratie van de federale overheid.

3 Cijfer voor het Rijksarchief te Brussel. De centrale dienst Toezicht en Advies verleende machtiging tot vernietiging voor 8.355 meter archief, maar dit betreft archieven van de centrale overheidsdiensten (FODs, PODs, ION, enz.).

4 Met uitzondering van het (semi-) dynamisch archief dat voorkomt uit de uitvoering van federale bevoegdheden.

ONDERZOEK

VI.

Minister van Buitenlandse Zaken Hadja Lahbib maakt op 8 mei 2023 mee een tussentijdse balans op van het project "Resolutie-Metissen".

"Een nieuwe blik op oude kaarten": workshop en boekvoorstelling in het CegeSoma op 10 oktober 2023.

Sinds 2020 stelt het FED-tWIN-programma van BELSPO wetenschappelijke instellingen zoals het Rijksarchief in staat om met de universiteiten gezamenlijke onderzoeksprofielen te creëren en om een duurzame samenwerking uit te bouwen. De voorbije jaren was dit programma de voornaamste motor van de versterking van het wetenschappelijk potentieel van onze instelling.

Wanneer het FED-tWIN-programma in 2025 volledig zal zijn uitgerold, zal het de aanwerving mogelijk hebben gemaakt van 15 onderzoekers van hoog niveau.

In 2023 werden in dit kader twee jonge doctors aangeworven. Het FEDtWIN-programma BEMULTILAT (CegeSoma + Universiteit van Luik) bevindt zich op het raakvlak tussen fundamenteel onderzoek naar de geschiedenis van de internationale betrekkingen van België en een bijdrage tot de ontsluiting van archief dat onmisbaar is om die geschiedenis te kunnen schrijven. Hoewel Belgisch diplomatiek archief lange tijd onderbenut bleef en slecht geïnventariseerd was, biedt het vooruitzicht op een toekomstige overdracht van diplomatiek archief naar het Rijksarchief een uitstekende gelegenheid om archiefwerk te combineren met een vernieuwde geschiedschrijving.

In samenwerking met het Miil (Media innovation and intelligibility Lab) van de Université catholique de Louvain werd een onderzoeker aangeworven om informaticatools te ontwikkelen die gebruik kunnen maken van de recente vooruitgang van de artificiële intelligentie om zo drie doelstellingen na te streven: extractie van gegevens, interpretatie van die gegevens en gebruikersgeoriënteerde navigatie.

Met een BELSPO-financiering in het kader van een BRAIN-programma moderniseert het REIGN-project (*Reconstructing the Ghent knowledge center of the Counts & Countesses of Flanders, 11th-18th c.*) de

toegang tot de oorkondencollectie van de graven en gravinnen van Vlaanderen om deze te beschrijven overeenkomstig de normen van de 21ste eeuw, rekening houdend met de historiek van het archief en zijn verschillende vormen. Er worden nieuwe beschrijvingen gemaakt zodat de gebruikers de collectie efficiënter kunnen doorzoeken door digitale beelden te raadplegen. Het project draagt ook bij tot een beter begrip van de werking van het bestuur van het graafschap.

Sinds werd begonnen met de overbrenging van het Afrika-archief vanuit de FOD Buitenlandse Zaken heeft het Rijksarchief de ambitie om een expertisecentrum te worden voor de koloniale geschiedenis. In 2023 kregen twee nieuwe projecten een externe financiering. DIGICOLJUST-2 (*Military Violence and its (Dis)Contents in Colonial Congo. Sharing the Records, Writing the History*) bestudeert de geschiedenis van de militaire rechtscollages van Congo (1885-1960). Het project *Colonial Sources: Improve access, Share archives and Promote knowledge on the colonial past* (Belgium, Burundi, the DR Congo and Rwanda) werkt aan de ontwikkeling van een digitaal portaal voor een betere toegang tot het archief en de kennis over het gemeenschappelijk koloniaal verleden van België, Burundi, Rwanda en de Democratische Republiek Congo. Het portaal zal voor het eerst de bestaande collecties en inlichtingen – die nog te gefragmenteerd zijn – samenbrengen. Het zal ook pedagogische dossiers samenstellen over belangrijke vraagstukken rond de kolonisatie door België. Het platform is bestemd voor zowel onderzoekers als een breed publiek.

Alle lopende projecten en onderzoeksprogramma's

2021 > ...	Rijksarchief Brussel (Vorst)	ACCESS to court files and access to justice. The Council of Brabant during the early modern era
2022 > ...	Antwerpen - Beveren	ARCHIE.BEL - ARCHives for the Economic history of BELgium (19 th -20 th centuries)
2023 > 2025	Rijksarchief Eupen	Archieven van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap
2022 > 2026	Rijksarchief Brussel (Vorst)	ArchiSols: voor een betere kennis van de bodem in Brussel
2023 > ...	Algemeen Rijksarchief	ARKEY - AI meets archives
2023 > 2025	CegeSoma	BEMULTILAT: Archief en geschiedenis van het Belgisch buitenlands beleid
2022 > ...	CegeSoma	BELCOWAR. Belgium and the Cold War: Gaining or Losing Sovereignty through the Pax Americana
2012 > ...	Algemeen Rijksarchief	Bibliografie van de Geschiedenis van België
2023 > 2026	ARA 2 - Joseph Cuvelier	Colonial Sources: Improve access, Share archives and Promote knowledge on the colonial past (Belgium, Burundi, the DR Congo and Rwanda)
2019 > 2023	Rijksarchief Leuven	Corvus - Historical Consultancy for Public Institutions
2022 > 2023	CegeSoma	De NMBS en de deportaties tijdens WO II
2022 > 2024	Algemeen Rijksarchief	DigHimapper - Van historische kaarten tot analyseerbare informatiebronnen
2020 > ...	Algemeen Rijksarchief	DIGHIMAPS - Digital Maps and Archives. Activating Cartographic Collections in a Digital World
2023 > 2027	ARA 2 - Joseph Cuvelier	DIGICOLJUST-2: Military Violence and its (Dis)Contents in Colonial Congo. Sharing the Records, Writing the History
2015- ...	CegeSoma	European Holocaust Research Infrastructure
2021 > ...	Algemeen Rijksarchief	FLOWER – Financial Government through Practices of Writing and Recordkeeping in the late medieval and early Modern Low Countries (14 th -16 th c.)

2022 > 2032	ARA 2 - Joseph Cuvelier	GUSANGIRA: Toegankelijkheid van koloniale archieven over Rwanda en Burundi verbeteren
2010 > ...	Namen - Luik - Doornik - Bergen - Louvain-la-Neuve - Aarlen	Lokaal archief Wallonië
2020 > 2024	Rijksarchief Gent	LORD: Lordship and State Formation in the County of Flanders, 15 th -18 th century
2022 > ...	Rijksarchief Namen	MArch21 - Medieval Archives in 21 st -century Belgium: Management, Investigation, Promotion
2020 > 2024	Algemeen Rijksarchief	NaPol-Intel - Nationalisatie van de politionele informatiegaring in België (1918-1961): democratiseringsproces en bureaucratisch kennisbeheer
2022 > 2026	Rijksarchief Gent	OUTLAW - Outsiders and the Law. Uncovering Criminal Justice Trajectories in Nineteenth-Century Belgium (1855-1924)
2021 > 2025	Algemeen Rijksarchief	PARDONS - Topographies of Pardon Tales: Contextual Mapping of Pardon Letters in the Southern Low Countries, 15 th -17 th c.
2020 > ...	CegeSoma	People@War. A social history of the Second World War and its Remembrance in Belgium
2020 > ...	CegeSoma	Postwarex
2019 > 2027	ARA 2 - Joseph Cuvelier	Resolutie-Metissen
2013 > 2025	Gent - Bergen - ARA 2 - Joseph Cuvelier - Aarlen - Brussel - ARA	SATURN (de archiefploegen Financiën)
2020 > ...	ARA 2 - Joseph Cuvelier	SHARE: Supply a Fair and Transparent Access to a shared Heritage - the 'Africa Archives' - to implement Decolonised Research about Belgian colonisation in Congo, Rwanda and Burundi (1885-1962)
2015 > 2030	Namen - Bergen	Waalse archeologie: historisch onderzoek in en over Chièvres en Namen
2021 > ...	CegeSoma	Wikibase Verzet
2021 > 2024	Algemeen Rijksarchief	WOMENEXILE - Gendering Political Exile: Women's political migrations to Belgium (1918-1958)

Publicaties

Het Rijksarchief is een belangrijke wetenschappelijke uitgever. De publicatie van archiefinventarissen (elk jaar een honderdtal) en -gidsen maakt deel uit van de wettelijke opdracht van de instelling. In 2023 verscheen een zoekwijzer waarmee kan gezocht worden naar archief over metissen en hun familiegeschiedenis. Voor het archief van het ancien régime vermelden we het boek *'Politie' in de heerlijkheid: Gids en repertorium van heerlijke politieglementen in het graafschap Vlaanderen, 13e-18e eeuw*. Het werk met als titel *Historiens et chroniqueurs du Hainaut du moyen âge à nos jours*, een vervolg op een colloquium over dit onderwerp, bestaat uit twee lijvige volumes met *Bilans historiographiques en een Répertoire bio-historographique*.

Het Rijksarchief geeft ook geschiedkundige en archivalische studies uit, evenals een tijdschrift met internationale faam: het *Journal of Belgian History*. Het Engelstalige themanummer van 2023, getiteld *Belgian business beyond borders*, gaat over de geschiedenis van Belgische ondernemingen in een internationaal perspectief, waaronder het koloniale aspect.

Samen met externe partners gaf het Rijksarchief ook werken uit voor een breed publiek. *Scènes de crimes. La photographie policière, témoin de l'enquête judiciaire* (uitgeverij Racine) zet tientallen jaren politieonderzoek sinds 1923 in de kijker via de fotocollectie van de technische en wetenschappelijke politie van Luik, die maar liefst 100.000 foto's bevat.

Last but not least, verscheen het boek *Bezet bedrijf. De oorlogsgeschiedenis van de NMBS De deportaties en een spoorwegmaatschappij tussen collaboratie en verzet* (Lannoo en Racine), de neerslag van een onderzoek dat het CegeSoma voerde in het kader van een overheidsopdracht.

In 2023 werden in totaal 93 publicaties en 3 BTNG-nummers uitgegeven door het Rijksarchief. Exclusief BTNG betekende dat 12.148 gepubliceerde pagina's. Van de 93 publicaties zijn 84 inventarissen (90%), 5 Studia, 2 zoekwijzers, 1 archiefgids en 1 Miscellanea Archivistica Studia. 65 van de 93 publicaties (70%) werden louter elektronisch uitgebracht.

PUBLICATIES (UITGEVERIJ RIJKSARCHIEF), EXCLUSIEF E-BOOKS

	2023	2022	2021
Aantal publicaties	93	95	102
Aantal gepubliceerde bladzijden	12.148	10.719	12.398

DIGITALISERING

VII.

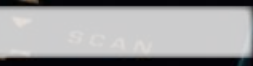

CHRIJSTELIJKE
MOTIVATIE
ADRESSEN DEUR
DOCUMENTS SUR
CHRISTO

NE PAS
BOUGER LE
SCANE!
Merci.
store534\Copi book

CHRIJSTELIJKE
MOTIVATIE
ADRESSEN DEUR
DOCUMENTS SUR
CHRISTO

Scaninfrastructuur in het Rijksarchief Aarlen.

De digitalisering in het kader van DIGITO4 ging in 2023 onverminderd verder. De volgende langlopende projecten werden verdergezet: de digitalisering van de rekeningen van de gerechtsofficieren uit de Rekenkamer, van de fototheek van het ministerie van Openbare werken en van de steekkaarten van de vreemdelingenpolitie. Ook de digitalisering van tientallen opgedoken parochieregisters, een onmisbare bron voor menig genealoog, stond op het programma. Daarnaast ging de non-profitorganisatie FamilySearch door met de scanning van de registers van de burgerlijke stand uit de periode 1910-1950. Onvoorziene omstandigheden (schimmelproblemen en achterstand bij de overdracht van de registers door de griffies) zorgden er echter voor dat deze digitalisering op het einde van het jaar tijdelijk werd stopgezet om in 2024 terug aan te vatten.

Bijzondere aandacht werd in 2023 besteed aan de kaartencollecties. Denk aan de afwerking van de eerder opgestarte digitalisering van de kaarten en plattegronden uit het Algemeen Rijksarchief (Reeks I en II, familie Arenberg en Justitiepaleis) en het Rijksarchief Brugge. Eveneens werden twee nieuwe cartografische verzamelingen uit de Rijksarchieven van Aarlen en Eupen (1.411 scans) gescand. Een greep uit de andere projecten: continuatierollen en lijkschouwingen uit de Raad van Vlaanderen (55.332 scans), het volledige archief van eerste minister Charles de Broqueville (microfilms, 76.274 scans), volkstellingen en overlijdensberichten uit het Schelddedepartement (22.958 scans), stamboekregisters van de officieren uit het ministerie van Landsverdediging (8.380 scans) en als aanzet voor de herdenking van de 600ste verjaardag ook 574 documenten uit het archief van de Oude Universiteit Leuven (40.121 scans).

Het online aanbod aan gedigitaliseerde archieven werd in 2023 uitgebreid met de bovenvermelde projecten en met de verkoopsafiches van nationale eigendommen in de provincie Henegouwen (364 scans), het volledige archief van de Krijgsraad van Leopoldstad (gedigitaliseerd in het kader van het project DIGICOLJUST, 29.488 scans), de protocollen van de Geheime Raad van het Prinsbisdom Luik (23.690 scans) en een aantal ferieboeken en *crimboucken* van het Brugse Vrije (3.749 scans).

Om deze gedigitaliseerde archiefbestanden via de zoekrobot 'Zoeken naar archieven' beschikbaar te stellen, blijven inventarissen essentieel. De inspanning op het vlak van retroconversie van papieren naar digitale inventarissen werd in 2023 verdergezet. Momenteel staat de teller op 18.475 digitale toegangen.

DIVA: DIGITALISEREN & ONLINE RAADPLEEGBAAR MAKEN (cumulatieve cijfers)

	2023	2022	2021
Archief: gedigitaliseerde bestanden			
Gedigitaliseerde inventarisnummers	269.003	255.358	240.452
Gedigitaliseerde bestanden	30.103.238	28.212.869	26.807.209
Terabyte aan digitale bestanden	445	431	418
Archief digitaal ontsloten via SAM			
Archiefblokken	32.546	32.461	32.093
Archiefbestanddelen	14.038.326	13.676.613	13.324.662
Toegangen	29.092	28.519	27.989
Archiefvormers (1)	42.853	43.442	42.667
Zoekrobot: Zoeken naar personen (2)			
Ingevoerde namen	42.314.018	42.314.018	41.175.956
Geanalyseerde akten	13.389.223	13.389.223	12.940.098
Vrijwilligersprojecten	118	118	117
Zoekrobot: Zoeken naar archieven			
Toegangen (3)	26.359	26.322	26.155
Digitale toegangen (4)	18.475	18.256	17.783
Zoekrobot: Zoeken naar archiefvormers			
Archiefvormers	35.098	35.098	35.098
Belgische bijdrage tot APE, gecoördineerd door het Rijksarchief			
Aangesloten Belgische archiefinstellingen	81	81	81
Ingevoerde beschrijvingseenheden	12.061.108	11.413.826	8.897.705

(1) Alle dubbele vermeldingen werden verwijderd of samengevoegd. Dat verklaart de terugval in aantal. De cijfers voor 2023 zijn een correctere weergave dan die voor 2022.

(2) Door de ontwikkeling van de zoekrobot 'Genealogie' en 'Analyses van akten' werd het updaten van 'Zoeken naar personen' in 2023 on hold gezet. Het totale aantal personen/akten is dus ongewijzigd gebleven.

(3) Toegangen zijn het totale aantal (papieren) inventarissen, overdrachtslijsten, plaatsingslijsten, ... die geïntegreerd zijn in het archief-beheersysteem van het Rijksarchief (maar daarom niet online toegankelijk zijn voor het publiek).

(4) Onder digitale toegangen verstaan we de toegangen die in digitale versie beschikbaar zijn in <https://search.arch.be>.

Lancering van de genealogische website

17 januari 2023 was een hoogdag voor zowel doorwinterde genealogen als voor al wie op zoek wil gaan naar sporen van haar of zijn voorouders: de nieuwe website met de genealogische bronnen werd gelanceerd! Deze zoekrobot bevat ruim 38,6 miljoen pagina's met geboorte-, doop-, huwelijks-, overlijdens- en begrafenisakten, evenals de indexen voor heel België. Met dit nieuw genealogieportaal wil het Rijksarchief in de eerste plaats het genealogisch

onderzoek faciliteren in 28.527 parochieregisters (tot 1796) en 36.780 registers van de burgerlijke stand (vanaf 1796), zowel gedigitaliseerde originelen als microfilms. Daartoe werd een nieuwe interface ontwikkeld die een snellere raadpleging en een vlottere weergave mogelijk maakt én waarmee je akten kan downloaden.

De vernieuwing van de volledige zoekomgeving van het Rijksarchief – inclusief 'Zoeken naar personen', 'Zoeken naar archiefvormers' en 'Zoeken naar archieven' – staat op de planning voor 2024.

DIGITALISERING DECENTRAAL

	Aantal scans on demand	Aantal scans voor de eigen dienst/ eigen projecten
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	77.951	101.562
Antwerpen - Beveren	33.014	17.675
Brugge	10.846	0
Gent	11.407	14.184
Hasselt	973	50
Kortrijk	860	0
Leuven	20.851	69.653
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	53.603	64.686
Aarlen	7.500	15.000
Bergen	13.472	550
Doornik	0	600
Eupen	223	28.000
Louvain-la-Neuve	11.180	134
Luik	12.306	5.860
Namen	8.922	14.542
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	55.474	11.295
Algemeen Rijksarchief - afdeling 4	24.665	0
Algemeen Rijksarchief - afdeling 5	0	3.000
Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier	14.900	8.111
Archief van het Koninklijk Paleis	552	184
Rijksarchief te Brussel	12.929	0
Dienst Archief Oorlogsslachtoffers	2.428	0
O.D. 4 - CegeSoma	1.443	31.836
TOTAAL 2023	188.471	209.379
TOTAAL 2022	236.086	222.322
TOTAAL 2021	178.016	220.025

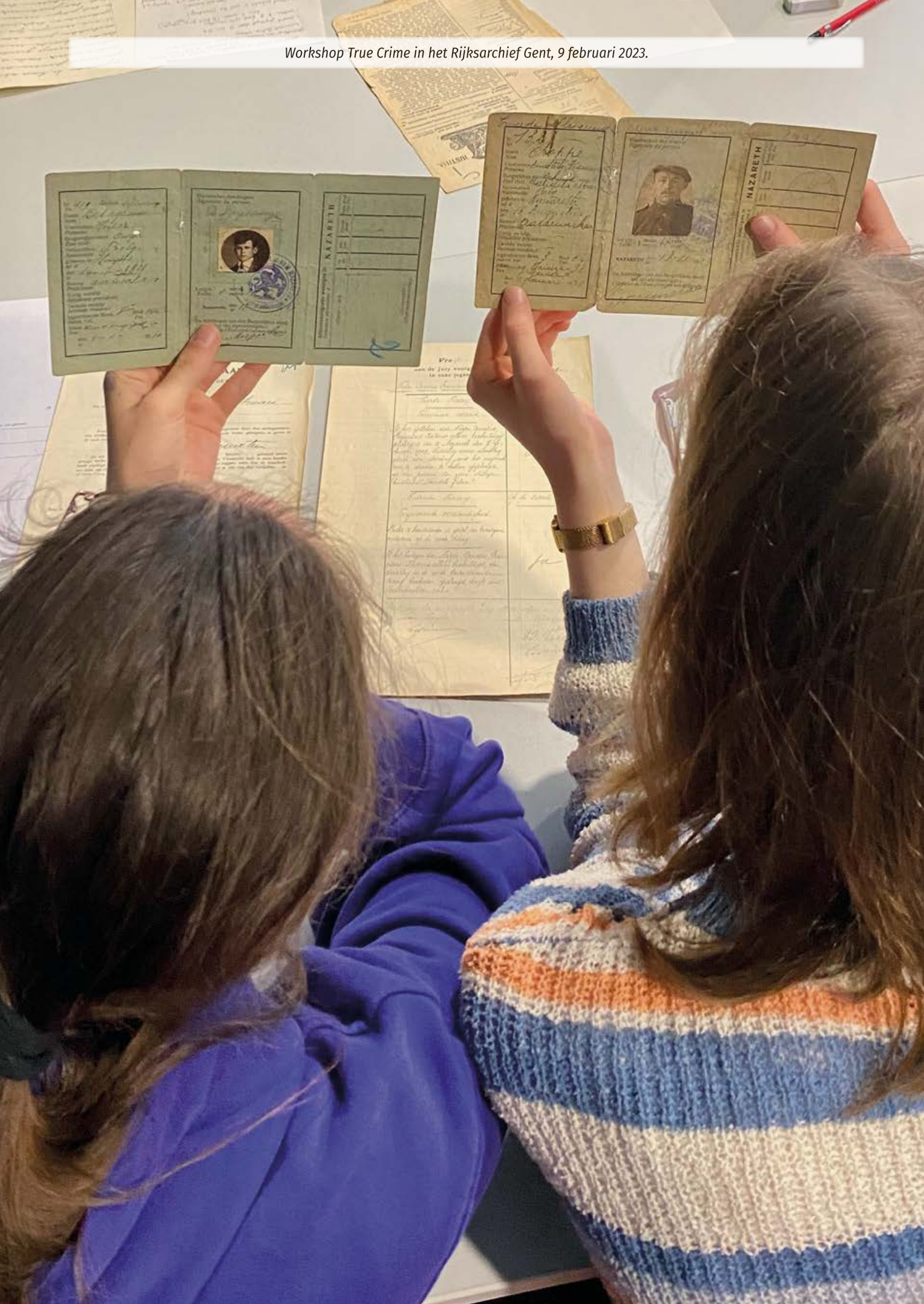
Op 16 november 2023 organiseerden onderzoekers in het Algemeen Rijksarchief een interne workshop over de HTR-software van Transkribus.

Nieuw online in 2023: de protocollen van de Geheime Raad van het Prinsbisdom Luik, goed voor 23.690 scans.

PUBLIEK CENTRAAL

VIII.

Dat de digitale transitie automatisch tot een daling van de bezoekerscijfers van de leeszaal zou leiden, wordt ontkracht door de cijfers voor 2023. De stijging die na de moeilijke covidjaren weer was ingezet, zette zich door in 2023. In totaal werden *nét* geen 5.000 individuele bezoekers geteld over alle leeszaal heen, die samen 22.854 werkbezoeken aan een leeszaal brachten (ruim 3.000 werkbezoeken méér dan in 2022). Conclusie? Fysieke raadpleging blijft een cruciale pijler van onze dienstverlening.

In het aantal wetenschappelijke publieksactiviteiten (studiedagen, colloquia, workshops, ...) dat georganiseerd werd door de verschillende Rijksarchieven was een lichte daling op te tekenen. Ook het aantal inhoudelijke vragen dat uitgeklaard moest worden, viel licht terug. De bruiklenen vertoonden een scherpere daling, met bijna een halvering van het aantal bruiklenen vanuit het Rijksarchief. Tentoonstellingen in situ namen eveneens een stevige duik. De virtuele tentoonstellingen van het CegeSoma daarentegen konden hun cijfers bestendigen in 2023.

In 2023 werden méér rondleidingen gegeven dan het jaar voordien, met méér deelnemers. Het Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier spande de kroon met 21 rondleidingen op de teller.

Het aantal opendeur- en erfgoeddagen viel terug tot 4 in 2023. Vooral in Brussel en Wallonië viel in dit kader in 2023 een neerwaartse trend te noteren.

Maar de wetenschappers van het Rijksarchief delen hun expertise niet alleen binnen de (figuurlijke) muren van de instelling. Ze trekken ook de wereld in. Ze geven lezingen en vormingen voor externe partners, maken deel uit van externe wetenschappelijke comités en jury's, publiceren extern, ... Deze externe wetenschappelijke activiteiten bleven in 2023 quasi op peil tegenover het jaar voordien.

Wat met de visibiliteit van de instelling? Blijven we overeind in de wereld van de algoritmes? Zijn we vindbaar online?

Het aantal geregistreerde bezoekers dat opzoeken deed in onze online zoekomgeving (search.arch.be + genealogie.arch.be) steeg in 2023 met bijna 25.000. Het aantal bezoeken en het aantal geconsulteerde pagina's nam daarentegen sterk af. Een mogelijke verklaring hiervoor was het uitblijven van updates in 2023: een strategische keuze ten voordele van de verdere ontwikkeling van de geïntegreerde nieuwe online zoekomgeving.

LEZERS EN STUDIEZAALBEZOEK

	Aantal individuele bezoekers	Aantal werkbezoeken in een studiezaal	Aantal ter inzage gegeven archiefnummers in een studiezaal	CegeSoma: aantal aangehaalde persknipsels/tijdschriften/bibliotheeknr's.
Rijksarchieven in Vlaanderen	1.664	10.866	38.920	
Antwerpen - Beveren	352	2.427	9.786	
Brugge	199	2.499	9.217	
Gent	377	1.240	10.556	
Hasselt	375	778	1.393	
Kortrijk	128	1.310	3.800	
Leuven	233	2.612	4.168	
Rijksarchieven in Wallonië	1.050	5.255	14.370	
Aarlen	170	1.183	3.452	
Bergen	194	883	4.445	
Doornik	49	152	438	
Eupen	54	168	361	
Louvain-la-Neuve	60	513	1.600	
Luik	300	1.295	644	
Namen	223	1.061	3.430	
Rijksarchieven in Brussel	2.296	6.458	45.266	
Algemeen Rijksarchief	944	3.158	14.896	
Algemeen Rijksarchief 2 - depot Joseph Cuvelier	670	1.778	15.000	
Archief van het Koninklijk Paleis	121	237	2.839	
Rijksarchief Brussel	122	820	5.496	
Dienst Archief Oorlogsslachtoffers	439	465	7.035	
CegeSoma	218	602	2.187	285
TOTAAL 2023	5.228	23.181	100.743	285
TOTAAL 2022	4.226	19.729	102.056	400
TOTAAL 2021	3.206	19.939	90.020	861

WETENSCHAPPELIJKE PUBLIEKSACTIVITEITEN (studiedagen, colloquia, workshops, boekvoorstellingen, lezingen, ...)

	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	26	687
Antwerpen - Beveren	5	0
Brugge	3	60
Gent	4	267
Hasselt	5	170
Kortrijk	2	40
Leuven	7	150
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	10	475
Aarlen	4	260
Bergen	0	0
Doornik	0	0
Eupen	0	0
Louvain-la-Neuve	0	0
Luik	2	115
Namen	4	100
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	12	24
ARA - afdeling 4	0	0
ARA - afdeling 5	0	0
ARA 2	10	0
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0
Rijksarchief te Brussel	2	24
AOS/SVG	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	18	1.044
TOTAAL 2023	66	2.230
TOTAAL 2022	72	2.522
TOTAAL 2021	27	1.105

WETENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Aantal inhoudelijke vragen	
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	6.688
Antwerpen - Beveren	1.927
Brugge	1.147
Gent	1.887
Hasselt	355
Kortrijk	862
Leuven	510
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	7.277
Aarlen	200
Bergen	991
Doornik	480
Eupen	318
Louvain-la-Neuve	1.100
Luik	3.247
Namen	941
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	6.671
ARA - afdeling 4	400
ARA - afdeling 5	1.615
ARA 2	3.170
Archief van het Koninklijk Paleis	172
Rijksarchief te Brussel	257
AOS/SVG	1.057
O.D. 4 - CegeSoma	2.117
TOTAAL 2023	22.753
TOTAAL 2022	23.234
TOTAAL 2021	20.049

BRIJKLENNEN

	Aantal stukken uitgeleend voor tentoonstellingen (intern en extern)
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	529
Antwerpen - Beveren	14
Brugge	1
Gent	3
Hasselt	507
Kortrijk	0
Leuven	4
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	26
Aarlen	10
Bergen	1
Doornik	4
Eupen	0
Louvain-la-Neuve	0
Luik	7
Namen	4
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	23
ARA - afdeling 4	5
ARA - afdeling 5	8
ARA 2	2
Archief van het Koninklijk Paleis	8
Rijksarchief te Brussel	0
AOS/SVG	0
O.D. 4 - CegeSoma	5
TOTAAL 2023	583
TOTAAL 2022	933
TOTAAL 2021	185

(VIRTUELE) TENTOONSTELLINGEN

	Tentoonstellingen in situ		Virtuele tentoonstellingen		
	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoekers	Aantal bezoekers	Aantal bezoeken	Aantal geconsulteerde pagina's
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	3	1.206	0	0	0
Antwerpen - Beveren	0	0	0	0	0
Brugge	0	0	0	0	0
Gent	1	206	0	0	0
Hasselt	0	0	0	0	0
Kortrijk	1	500	0	0	0
Leuven	1	500	0	0	0
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	6	4.024	0	0	0
Aarlen	1	100	0	0	0
Bergen	0	0	0	0	0
Doornik	0	0	0	0	0
Eupen	1	150	0	0	0
Louvain-la-Neuve	0	0	0	0	0
Luik	0	0	0	0	0
Namen	4	3.774	0	0	0
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	0	0	1.042	1.368	10
ARA - afdeling 4	0	0	0	0	0
ARA - afdeling 5	0	0	0	0	0
ARA 2	0	0	1.042	1.368	10
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0	0	0	0
Rijksarchief te Brussel	0	0	0	0	0
AOS/SVG	0	0	0	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	0	0	108.161	142.928	278.629
TOTAAL 2023	9	5.230	109.203	144.296	278.639
TOTAAL 2022	14	16.061	110.542	144.690	281.000
TOTAAL 2021	8	1.832	129.597	167.121	334.226

Na een terugval in 2022 kon de algemene website van het Rijksarchief (arch.be) in 2023 een stijging van meer dan 100.000 bezoeken optekenen. Ook de algemene website van het CegeSoma werd in 2023 vlotter bezocht dan het jaar voordien. De nieuwsbrieven van het Rijksarchief kenden in 2023 een quasi status quo. Het blijkt moeilijk de voorbije jaren om deze cijfers substantieel naar boven te krijgen.

Ons bereik via sociale media blijft wél gestaag groeien. Het Rijksarchief bereikte in 2023 via Facebook meer dan een half miljoen mensen. Ook YouTube blijft groeien, ondanks een teruglopend aantal geposte video's (wegens personeelsgebrek).

Archivaris Filip Strubbe leidt op 8 juni 2023 een groep archivariessen uit Estland rond in het Algemeen Rijksarchief.

Begin oktober 2023 vonden in het Rijksarchief Brugge opnames plaats voor het Nederlandse televisieprogramma 'Verborgen Verleden'. Samen met archivaris Hendrik Callewier dook rockartiest en presentator Raven van Dorst in hun boeiende familiegeschiedenis.

RONDELEIDINGEN

	Aantal rondleidingen	Aantal deelnemers
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	38	850
Antwerpen - Beveren	6	148
Brugge	6	105
Gent	17	309
Hasselt	1	10
Kortrijk	6	108
Leuven	2	170
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	40	704
Aarlen	9	150
Bergen	4	29
Doornik	1	21
Eupen	6	91
Louvain-la-Neuve	2	44
Luik	3	57
Namen	15	312
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	39	710
ARA - afdeling 4	15	272
ARA - afdeling 5	3	46
ARA 2	21	392
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0
Rijksarchief te Brussel	0	0
AOS/SVG	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	1	6
TOTAAL 2023	118	2.270
TOTAAL 2022	99	2.031
TOTAAL 2021	44	753

Filmopnames in het Rijksarchief Leuven op 17 juni 2023. Een lers productiehuis maakte er opnames voor een reeks over de Ierse geschiedenis waarin de rol van Ieren in het buitenland veel aandacht krijgt. Er werd ingegaan op het belang van Leuven in de opleiding en ontwikkeling van de Ierse intelligentsia tijdens de tweede helft van de 16de en de 17de eeuw.

OPENDEUR- & ERFGOEDDAGEN

	Aantal opendeur- en erfgoeddagen	Aantal deelnemers
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	2	702
Antwerpen - Beveren	0	0
Brugge	0	0
Gent	1	202
Hasselt	0	0
Kortrijk	1	500
Leuven	0	0
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	2	254
Aarlen	0	0
Bergen	0	0
Doornik	0	0
Eupen	1	134
Louvain-la-Neuve	0	0
Luik	0	0
Namen	1	120
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	0	0
ARA - afdeling 4	0	0
ARA - afdeling 5	0	0
ARA 2	0	0
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0
Rijksarchief te Brussel	0	0
AOS/SVG	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	0	0
TOTAAL 2023	4	956
TOTAAL 2022	11	1.097
TOTAAL 2021	6	1.154

WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN EXTERN (buiten het Rijksarchief)

	Artikels/publicaties	Wetenschappelijke activiteiten (Aantal lezingen, workshops, lidmaatschap wetenschappelijke comités, tentoonstellingen, ...)
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	33	39
Antwerpen - Beveren	3	5
Brugge	1	2
Gent	1	11
Hasselt	17	12
Kortrijk	9	9
Leuven	2	
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	14	52
Aarlen	1	3
Bergen	1	4
Doornik	0	0
Eupen	0	1
Louvain-la-Neuve	0	0
Luik	11	35
Namen	1	9
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	19	19
ARA - afdeling 4	4	0
ARA - afdeling 5	5	8
ARA 2	6	3
Archief van het Koninklijk Paleis	0	0
Rijksarchief te Brussel	4	5
AOS/SVG	0	3
O.D. 4 - CegeSoma	31	89
TOTAAL 2023	97	199
TOTAAL 2022	97	250
TOTAAL 2021	116	173

VALORISEREN – BESCHIKBAAR STELLEN – COMMUNICEREN

	2023	2022	2021
Websites			
search.arch.be + genealogie.arch.be			
Aantal geregistreerde bezoekers (aanmaak account)	304.545	279.695	262.433
search.arch.be			
Aantal bezoeken	1.355.076	2.054.547	2.455.038
Aantal geconsulteerde pagina's	67.278.505	116.753.712	149.104.095
genealogie.arch.be			
Aantal bezoeken	1.021.656	Gelanceerd in 2023	Gelanceerd in 2023
Aantal geconsulteerde pagina's	10.171.776	Gelanceerd in 2023	Gelanceerd in 2023
www.arch.be			
Aantal bezoeken	655.192	545.818	594.694
Aantal geconsulteerde pagina's	1.587.382	1.367.068	1.507.090
www.cegesoma.be			
Aantal bezoeken	97.717	86.737	92.773
Aantal geconsulteerde pagina's	192.080	192.572	212.684
warpress.cegesoma.be			
Aantal bezoeken	10.541	20.411	21.487
Aantal geconsulteerde pagina's	82.484	80.670	119.866
www.belgiumwwii.be			
Aantal bezoeken	142.928	142.121	163.924
Aantal geconsulteerde pagina's	278.629	275.806	331.242
www.journalbelgianhistory.be			
Aantal bezoeken	21.572	27.031	42.473
Aantal geconsulteerde pagina's	56.794	62.528	82.633
Nieuwsbrieven			
Nieuwsbrief Rijksarchief			
Abonnees Nederlandstalige nieuwsbrief	4.861	4.860	4.788
Abonnees Franstalige nieuwsbrief	4.226	4.286	4.324
Totaal Rijksarchief	9.087	9.146	9.112
Nieuwsbrief CegeSoma			
Abonnees Nederlandstalige nieuwsbrief	959	812	785
Abonnees Franstalige nieuwsbrief	813	705	634
Abonnees Engelstalige nieuwsbrief	238	199	178
Totaal CegeSoma	2.010	1.716	1.597
Totaal nieuwsbrieven	11.097	10.862	10.709
Facebook			
www.facebook.com/rijksarchief			
Aantal volgers	7.689	6.908	6.240
Aantal bereikte mensen	137.803	133.043	167.393
www.facebook.com/archives.etat			
Aantal volgers	12.968	11.312	9.926
Aantal bereikte mensen	393.893	293.769	425.922
www.facebook.com/Cegesoma			
Aantal volgers	2.928	2.692	2.440
Aantal bereikte mensen	30.854	46.604	38.519
YouTube			
Rijksarchief Algemeen			
Aantal views op YouTube-kanaal	21.238	19.529	28.609
Kijktijd (in minuten)	74.136	73.116	94.812
Cumulatief aantal abonnees	1.290	1.081	934
CegeSoma			
Aantal views op YouTube-kanaal	11.412	7.086	9.461
Kijktijd (in minuten)	30.480	19.267	26.124
Cumulatief aantal abonnees	280	195	116

INTERNATIONAAL

IX.

Een groep buitenlandse archivariissen op bezoek in het restauratie-atelier van het Algemeen Rijksarchief.

Op donderdag 26 januari 2023 werd het charter van Filips van de Elzas, graaf van Vlaanderen, in het Egmontpaleis in Brussel officieel overgedragen aan het Rijksarchief in aanwezigheid van verschillende prominenten.

2023 ging bijzonder goed van start, met de officiële overdracht aan het Rijksarchief van een charter van Filips van de Elzas, graaf van Vlaanderen, dat werd bewaard in de benedictijnenabdij van Mesen in West-Vlaanderen en aan het begin van de Eerste Wereldoorlog verdween. Het stuk dook in december 2016 op in het Metropolitan Museum of Art van New York City (The Met). Begin 2020 werd met The Met overeengekomen om dit kostbare document, dat deel uitmaakt van het Belgisch cultureel erfgoed, terug te geven aan België. En dat gebeurde op 26 januari in het Egmontpaleis in Brussel in aanwezigheid van minister van Buitenlandse Zaken Hadja Lahbib, staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, belast met Wetenschapsbeleid Thomas Dermine, de Amerikaanse ambassadeur in België Michael M. Adler en algemeen rijksarchivaris Karel Velle. Het charter wordt voortaan bewaard in het Rijksarchief Brugge.

Op zijn lentevergadering in Stockholm discussieerde de *European Archives Group* (EAG), een expertengroep van de Europese Commissie met vertegenwoordigers uit de federale/nationale archieven, over een nieuw strategisch plan voor 5 jaar, waarbij 1° de activiteiten van de EAG zich moeten toespitsen op kwesties die de komende jaren het meest relevant zijn voor de archiefsector en voor de EC/EU en 2° de impact van de EAG op de besluitvorming in de EU moet vergroten, vooral inzake wetgeving die een impact heeft op archiefdiensten en inzake deelname aan EU-programma's. In de namiddag volgden presentaties over de *European Collaborative Cloud for European Heritage*, over *Archives Portal Europe* en over 'archiving by design'. De Whitepaper die de Archiving by Design Working Group van de EAG opstelde, huldigt een nieuwe aanpak van digitale archivering.

Op de herfstvergadering in (een uitermate zomers) Madrid werd een ontwerp voor de toekomstige strategie besproken. Het ontwerp bevatte twee belangrijke hoofdstukken: 1. archieven en democratie en 2. de rol van archieven in de digitale transitie. Een ad hoc werkgroep werd ermee belast om de input te verwerken tot een strategisch plan, dat op de volgende EAG meeting (in Brussel!) moet worden afgeklopt. Aangezien tijdens de voorbereiding van de strategie het grote belang was gebleken van AI voor archieven, kwam in Madrid ook dit onderwerp op de agenda, onder de vorm van presentaties en een rondetafelgesprek.

De presentaties en discussies die op de agenda stonden van de *European Board of National Archivists* (EBNA), een high level bijeenkomst rond gemeenschappelijke actuele kwesties die daags na de EAG meetings plaatsvindt, focusten telkens op maatschappelijk relevante thema's, nl. 'Democracy and Accessibility' in Stockholm en 'Archives from an inclusive and multicultural perspective' in Madrid.

Deelname aan internationale archiefbijeenkomsten is lang niet het monopolie van de afdeling 'internationale en externe relaties' van het Rijksarchief. Archivarissen en onderzoekers uit alle diensten zijn regelmatig aanwezig op studiedagen, conferenties en congressen, nemen deel aan workshops en aan paneldiscussies, geven presentaties en treden op als sessievoorzit(s)ter... of organiseren in het kader van de werking van de eigen dienst een ontmoeting met collega's uit het buitenland of maken deel uit van het organiserend comité van een internationaal evenement. Zonder de structurele samenwerking binnen Europese en internationale (onderzoeks-)projecten zoals EHRI, ITS, CESSDA e.d. te vergeten.

Via het CegeSoma is het Rijksarchief van bij het begin een partner geweest van EHRI, het European Holocaust Research Infrastructu-

re-project, dat immers goed aansluit bij verschillende kerntaken van het Rijksarchief en ertoe bijdraagt de Holocaust in de collectieve herinnering te verankeren. In 2023 werd het project *EHRI-IP* (*EHRI-Implementation phase*) goedgekeurd, een verderzetting van het project *EHRI-PP* (*preparatory phase*). Het doel van *EHRI-IP* is verdere stappen te zetten die nodig zijn om van *EHRI* een permanente onderzoeksinfrastructuur te maken – een *ERIC* (*European Holocaust Infrastructure Consortium*) – en daarvoor alle nodige voorbereidingen te treffen op het vlak van organisatie, governance en management. CegeSoma kon in dat kader een onderzoeker aanwerven.

INTERNE WERKING

X.

Mission statement

Het Rijksarchief bewaart en beheert het geheugen van het gebied dat vandaag België vormt. De archieven die het Rijksarchief beheert, bevatten sporen van alle mensen die doorheen de eeuwen op deze plek geleefd, gewoond, gereisd, gewerkt, gestemd, ... hebben. Archief gaat over jou en mij, en over ons gezamenlijk verleden. Het is voor ons dat het bewaard wordt, én toegankelijk moet zijn.

Het Rijksarchief is ervan overtuigd dat goed archiefbeheer een basisvoorwaarde is voor elke democratie. Recht op inzage in bestuursdocumenten laat de burger toe zijn bestuur ter verantwoording te roepen. De overheid moet al het mogelijke doen om deze transparantie te garanderen. Dat kan enkel als er goed gearchiveerd wordt. Het Rijksarchief is de federale wetenschappelijke instelling die hiervoor op Belgisch niveau garant staat.

Als collectiebeheerder heeft het Rijksarchief een groot aantal opdrachten en verantwoordelijkheden, geclusterd in drie grote axen:

1. TOEZICHT EN ADVIES

Het wetenschappelijk personeel van de instelling ziet erop toe dat archieven bij de overheden waarvoor de instelling volgens de archiefwet bevoegd is volgens bepaalde standaarden of normen beheerd worden. Overheidsarchieven met relevante maatschappelijke waarde moeten, ongeacht de drager (zowel analogoog als digitaal), vakkundig geselecteerd worden en de bescherming genieten die ze verdienen.

2. VERWERVEN EN BEWAREN

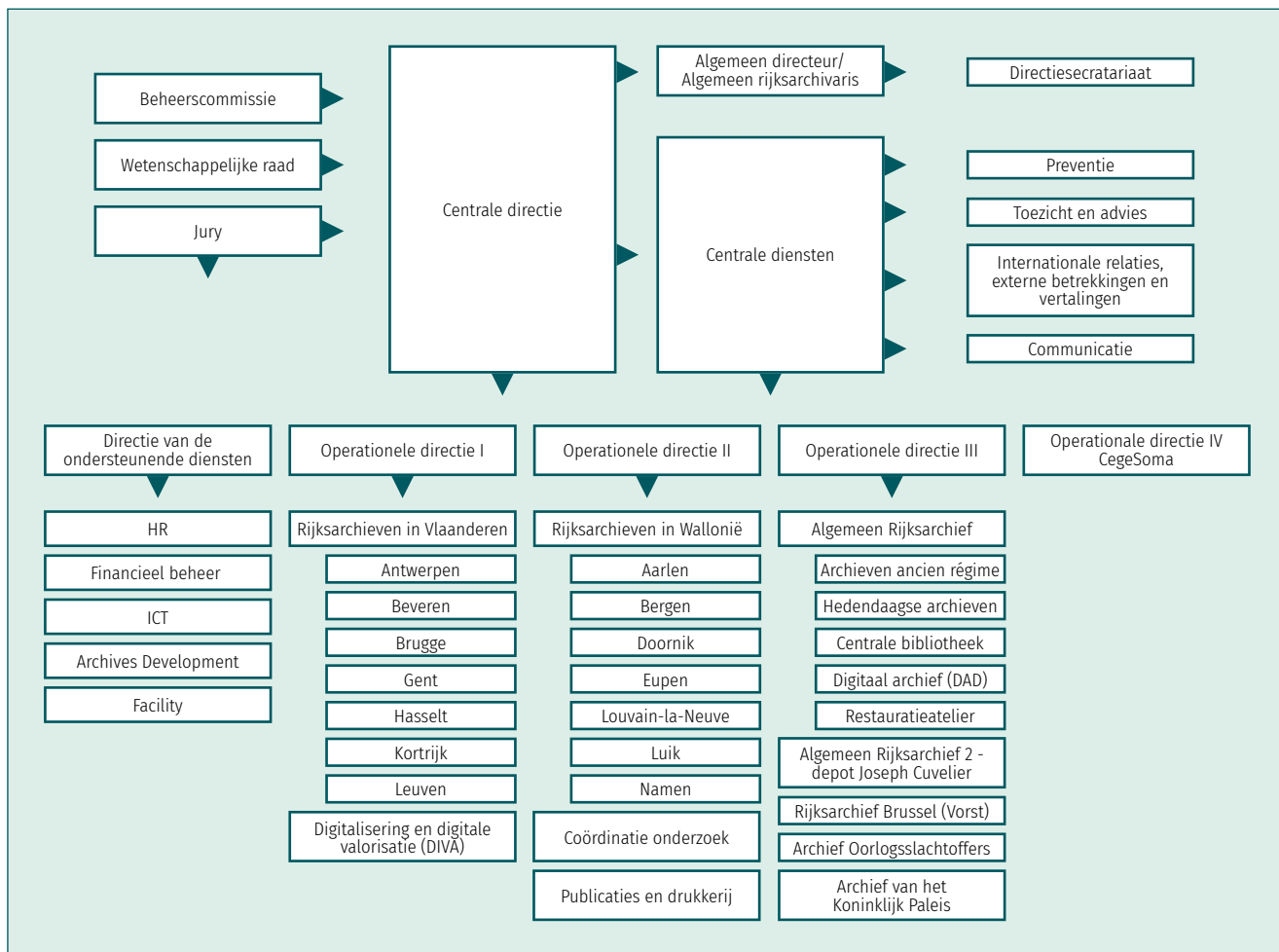
De tweede opdracht houdt verband met het beheer van de collecties. De expertise die hiervoor nodig is, is bijzonder uitgebreid en gaat van verwerving van archieven, over materieel beheer, restauratie, digitalisering, tot het identificeren, het gedetailleerd beschrijven en met alle mogelijke moderne technieken presenteren en beschikbaar stellen van relevant materiaal aan diverse doelgroepen: wetenschappers, familiekundigen, recht- en informatiezoekende burgers, ambtenaren, nabestaanden van slachtoffers van vervolging en racisme, enz.

3. TOEGANKELIJK MAKEN

Door het voeren van een proactief verwervingsbeleid en de structurele samenwerking met partners uit zowel de publieke als de private sector, slaagt de instelling erin om lacunes in het collectief geheugen op te vullen en nieuw relevant materiaal – vaak massabestanden over thema's zoals de wereldoorlogen, migratie, kolonialisme, e.d. – te ontsluiten en beschikbaar te stellen. Het Rijksarchief zet, mede dankzij wetenschappelijke onderzoeksprojecten, sterk in op het ontwikkelen van digitale technieken en instrumenten om betrouwbare bronnen bij verschillende onderzoeksgroepen te brengen.

Organogram

Advies- en beheersorganen

Het Rijksarchief is een federale wetenschappelijke instelling die onder toezicht staat van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid. Op administratief vlak is het Rijksarchief een staatsinstelling met afzonderlijk beheer. De instelling telt drie beheersorganen en één adviseerend orgaan.

Beheerscommissie

Het Rijksarchief deelt de Beheerscommissie met de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR). De Beheerscommissie staat in voor het financiële, materiële en administratieve beheer van de instelling. De commissie wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Federaal Wetenschapsbeleid (BELSPO) en telt vier externe academici en managementexperts, de algemeen directeurs van de instellingen en twee vertegenwoordigers van het Federaal Wetenschapsbeleid.

Stemgerechtigde leden:

- Robert Van de Walle, voorzitter (adviseur-generaal van de POD Wetenschapsbeleid)
- Sara Lammens, ondervoorzitter (algemeen directeur van KBR)
- Karel Velle, ondervoorzitter (algemeen rijksarchivaris/algemeen directeur van het Rijksarchief)
- Alain Heynen (adviseur van de POD Wetenschapsbeleid)
- Constantin Chariot, extern lid
- Martine Motteux-Abeloos, extern lid
- Valérie Piette, extern lid
- Luc Rombouts, extern lid (ontslaggevend)

Leden met raadgevende stem:

- Olivier Buchin (rekenplichtige van KBR)
- Cédric Vanbegin (hoofd van de dienst Begroting en Financiën van KBR)
- Meriam Azzouz (rekenplichtige van het Rijksarchief)
- Eric Dam (directeur ondersteunende diensten bij het Rijksarchief)

- Lieven Dejaegher (inspecteur-generaal van Financiën)
- Jacques Lust, secretaris (attaché bij de POD Wetenschapsbeleid)
- Françoise Stassart, adjunct-secretaris (attaché bij de POD Wetenschapsbeleid)
- Bruno Demoulin (voorzitter Wetenschappelijke Raad van het Rijksarchief)
- Aurore François (voorzitter Wetenschappelijke Raad van KBR)

Directieraad

Het Rijksarchief wordt geleid door de algemeen rijksarchivaris/algemeen directeur, die wordt bijgestaan door de Directieraad bij de uitvoering van het dagelijks bestuur van de instelling.

Stemgerechtigde leden:

- Karel Velle, voorzitter (algemeen rijksarchivaris/algemeen directeur van het Rijksarchief)
- Eric Dam (directeur ondersteunende diensten bij het Rijksarchief)
- Sébastien Dubois (operationeel directeur van de Rijksarchieven in Wallonië en de Duitstalige Gemeenschap)
- Eddy Put (waarnemend departementshoofd van de Rijksarchieven in Vlaanderen)
- Pierre-Alain Tallier (waarnemend departementshoofd van de Rijksarchieven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- Nico Wouters (waarnemend departementshoofd van CegeSoma)

Wetenschappelijke Raad

De Wetenschappelijke Raad verleent advies inzake de kwaliteit en relevantie van de wetenschappelijke activiteiten van de instelling. De Raad bestaat aan de ene zijde uit externe experts van Belgische universiteiten en aan de andere zijde uit interne leden van het leidinggevend wetenschappelijk personeel. De staatssecretaris voor Federaal Wetenschapsbeleid benoemt de leden voor een periode van vier jaar.

Interne leden:

- Karel Velle, algemeen directeur, ondervoorzitter
- Sébastien Dubois, operationeel directeur
- Eddy Put, waarnemend departementshoofd
- Pierre-Alain Tallier, waarnemend departementshoofd
- Nico Wouters, waarnemend departementshoofd

Externe leden:

- Bruno Demoulin, em. professor aan de ULg, voorzitter
- Michèle Galand, professor aan de ULB
- Anne-Laure Van Bruaene, professor aan de UGent
- Laurence Van Ypersele, professor aan de UCL
- Kaat Wils, professor aan de KU Leuven

Basisoverlegcomité

Het Basisoverlegcomité is een adviesorgaan inzake welzijn op het werk en werkomstandigheden. Het comité bestaat uit vertegenwoordigers van het personeel en de werknemersorganisaties (vakbonden).

Vertegenwoordiging van de overheid:

- Karel Velle, algemeen directeur, voorzitter
- Bernard Desmaele, diensthoofd van het Rijksarchief Doornik, secretaris
- Eric Dam, directeur ondersteunende diensten bij het Rijksarchief
- Caroline Huys, hoofd van de HR-dienst van het Rijksarchief
- Philippe Fabry, preventieadviseur bij het Rijksarchief

Vertegenwoordiging van de syndicale organisaties:

- François Antoine (ACOD/CGSP)
- Luis Bernardo y Garcia Angel (ACOD/CSC)
- Bart Boon (ACV/CSC)
- Laurent Caltabellotta (ACV/CSC)
- Samuel Chainiaux (ACV/CSC)
- Baudouin De Lille, arbeidsgeneesheer FR
- Valérie Demeulemeester (ACOD/CGSP)
- Emmanuel Etienne (ACOD/CGSP)
- Yves Lardinois (ACV/CSC)
- Dr. Juliette Lecot, arbeidsgeneesheer NL
- Isabelle Sampieri (ACOD/CGSP)
- Kai Saillart (ACV/CSC)
- Jean-Christophe Vancoppenolle (ACV/CSC)
- Jimmy Verlez (VSOA-Gr II/SLFP-Gr II)

Vertrouwenspersonen: Lieve De Mecheleer (NL)/Bernadette Petitjean (FR).

Jury voor Werving en Bevordering

De Jury voor Werving en Bevordering staat in voor de selectie en bevordering van het statutair wetenschappelijk personeel. Deze Jury wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Federaal Wetenschapsbeleid en bestaat uit twee externe experts van universiteiten en de algemeen directeur van het Rijksarchief.

Leden:

- Diane Geronnez, BELSPO, voorzitter
- Karel Velle, algemeen directeur, secretaris
- Henk de Smaele, professor aan de UA Antwerpen
- Christophe Loir, professor aan de ULB

Personeel – Sociale balans

Globale balans

2023	Aantal Personen	Aantal VTE
Totaal (excl A60/ASBL/DETACH/CONCIERGE)	258	228,96
Totaal op projecten	59	52,2
Wetenschappers op project	41	34,8
Administratief project	18	17,4
Wetenschappers totaal	109	96,6
Administratief totaal + Mandaathouders	149	132,36
Statutairen totaal	129	117,3
Contractuelen totaal	129	111,66
Statutairen SW	61	54,8
Contractuelen SW buiten project	7	7
Statutairen ADMIN + Mandaat	68	62,5
Contractuelen ADMIN buiten project	63	52,46
Aantal ART 60's	10	9,6
Aantal VZW	5	3,8
Aantal DETACH	5	3,2
Aantal conciërges (enkel conciërge)	2	2
Aantal conciërges (totaal)	6	6

Een jobstudent aan het werk in het Rijksarchief Leuven.

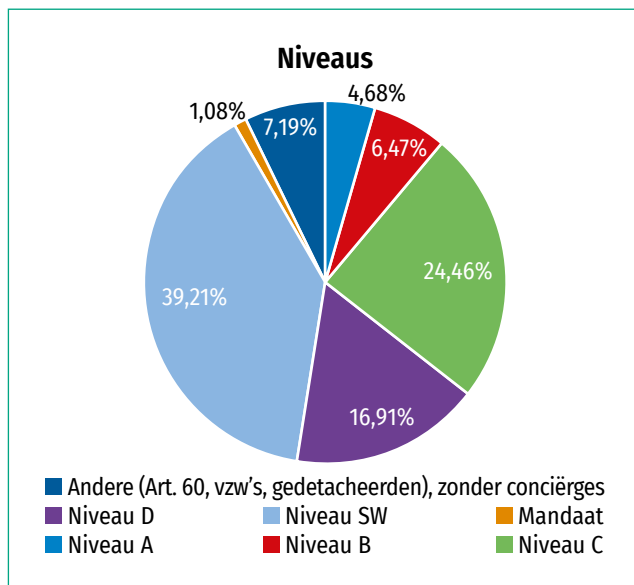
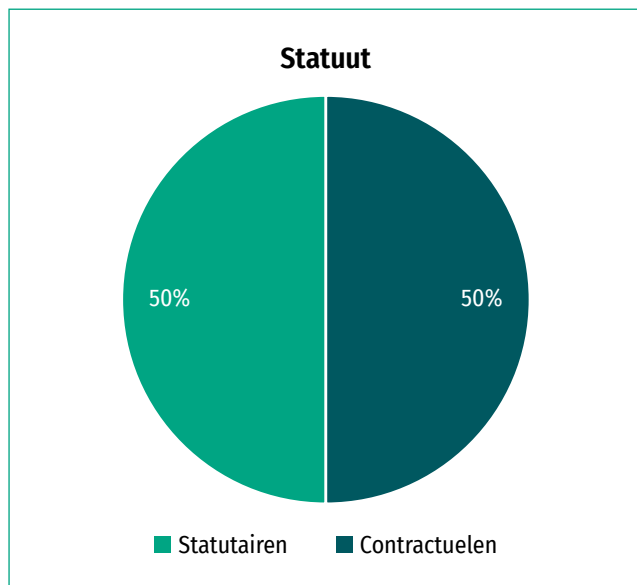
Bestandscontrole in het Rijksarchief Beveren.

Statuten en niveaus

Het Rijksarchief heeft 3 personeelsleden onder mandaat, 109 wetenschappers en 146 administratieve en technische medewerkers.

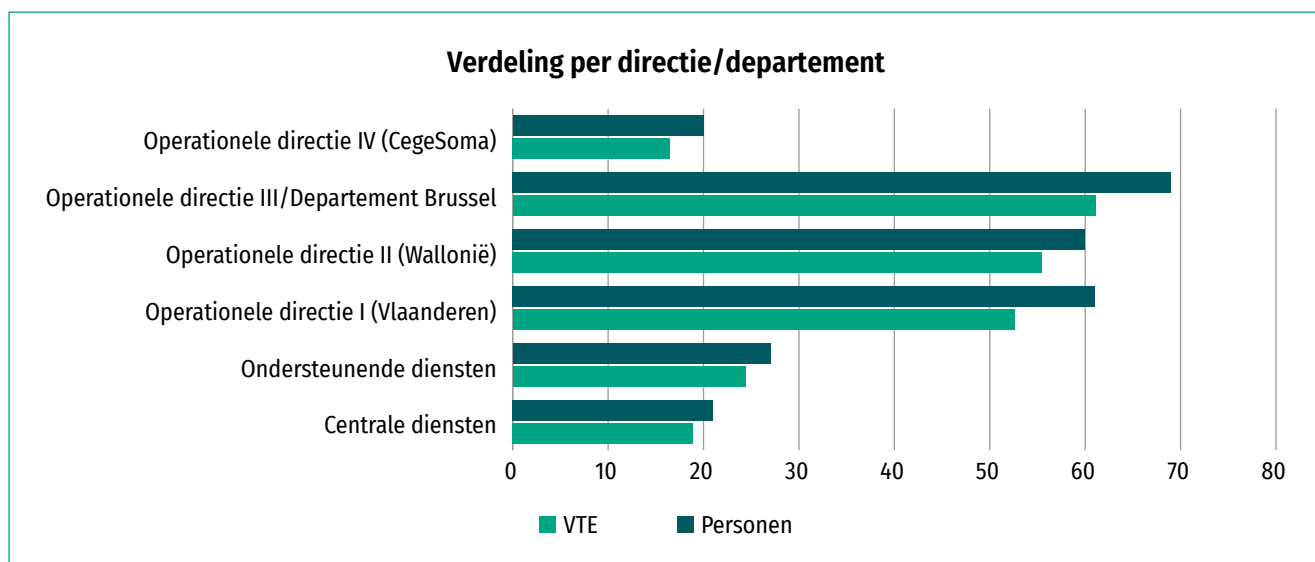
Van de 129 contactuele medewerkers hebben 8 collega's het statuut van FED-tWIN-onderzoeker: zij combineren hun wetenschappelijk onderzoek bij het Rijksarchief met een deeltijdse tewerkstelling bij een partneruniversiteit.

Statuut personeel	Aantal	VTE
Statutairen	129	117,3
Contractuelen	129	111,60

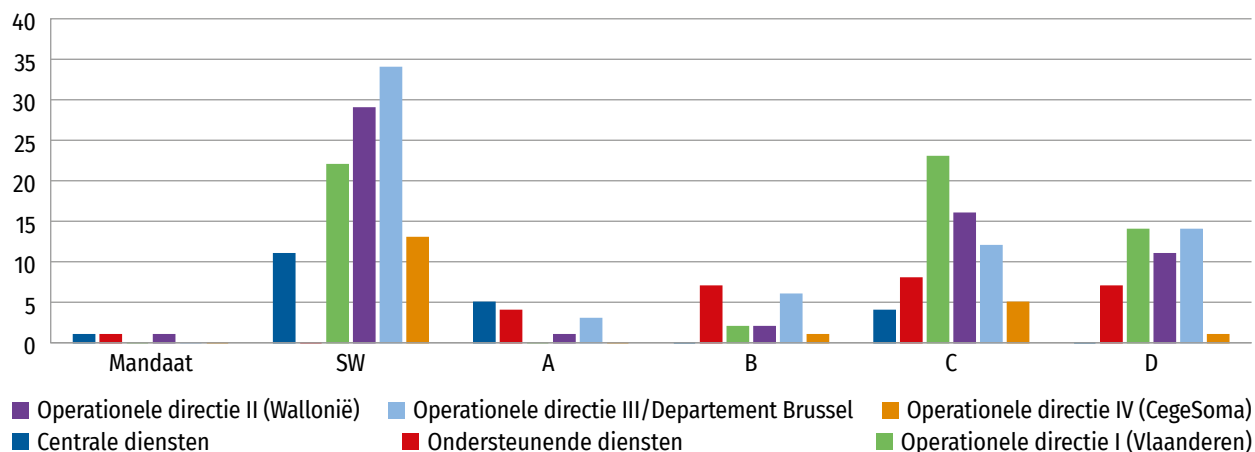

Verdeling per departement

Verdeling per directie/departement	2023	
	Personen	VTE
Centrale diensten	21	18,9
Ondersteunende diensten	27	24,4
Operationele directie I (Vlaanderen)	61	52,6
Operationele directie II (Wallonië)	60	55,5
Operationele directie III/Departement Brussel	69	61,06
Operationele directie IV (CegeSoma)	20	16,5
TOTAAL	258	228,96

Verdeling niveau/departement

Evolutie van de personeelscijfers

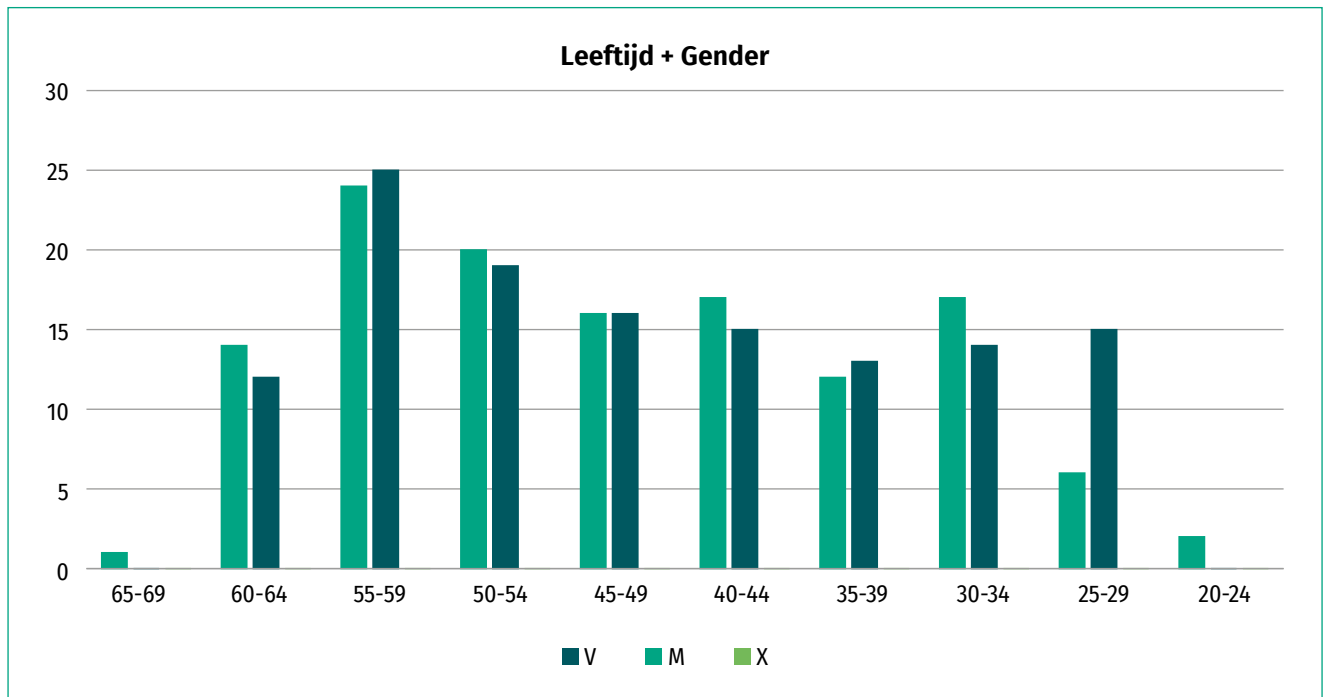
Jaartal	Aantal Personen	Aantal VTE
2021	258	225,86
2022	272	237,41
2023	258	228,96

Opleiding

	Aantal gevolgde opleidingen (meeteenheid: halve dag)	Aantal gegeven opleidingen (meeteenheid: halve dag)	Aantal deelnemers aan gegeven opleidingen
O.D. 1 - Rijksarchieven in Vlaanderen	128	33	336
Antwerpen - Beveren	14	0	0
Brugge	20	3	30
Gent	37	15	216
Hasselt	16	12	45
Kortrijk	22	3	45
Leuven	19	0	0
O.D. 2 - Rijksarchieven in Wallonië	195	16	215
Aarlen	24	5	90
Bergen	46	0	0
Doornik	10	0	0
Eupen	6	0	0
Louvain-la-Neuve	18	0	0
Luik	73	10	90
Namen	18	1	35
O.D. 3 - Rijksarchieven in Brussel	40	2	40
ARA - afdeling 4	0	2	40
ARA - afdeling 5	24	0	0
ARA 2	0	0	0
Archief van het Koninklijk Paleis	2	0	0
Rijksarchief te Brussel	5	0	0
AOS/SVG	9	0	0
O.D. 4 - CegeSoma	15	10	360
TOTAAL 2023	378	61	951
TOTAAL 2022	158	45	544
TOTAAL 2021	233	26	414

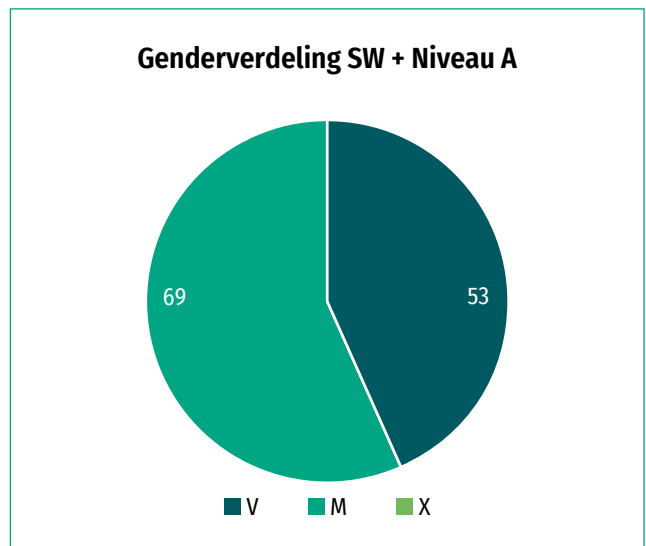
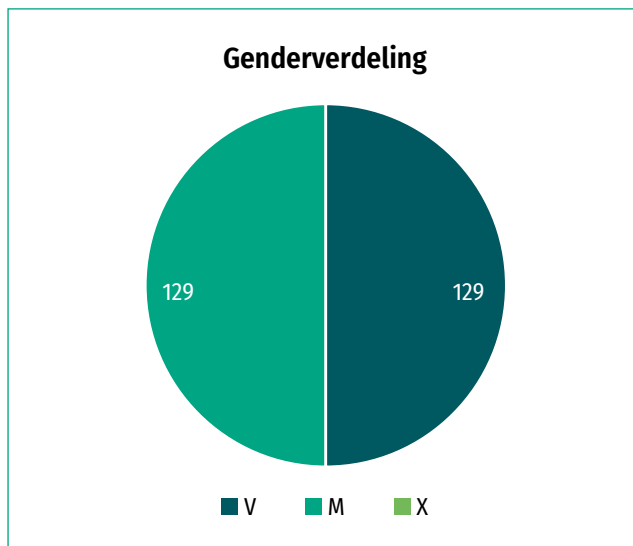
Leeftijdspiramide

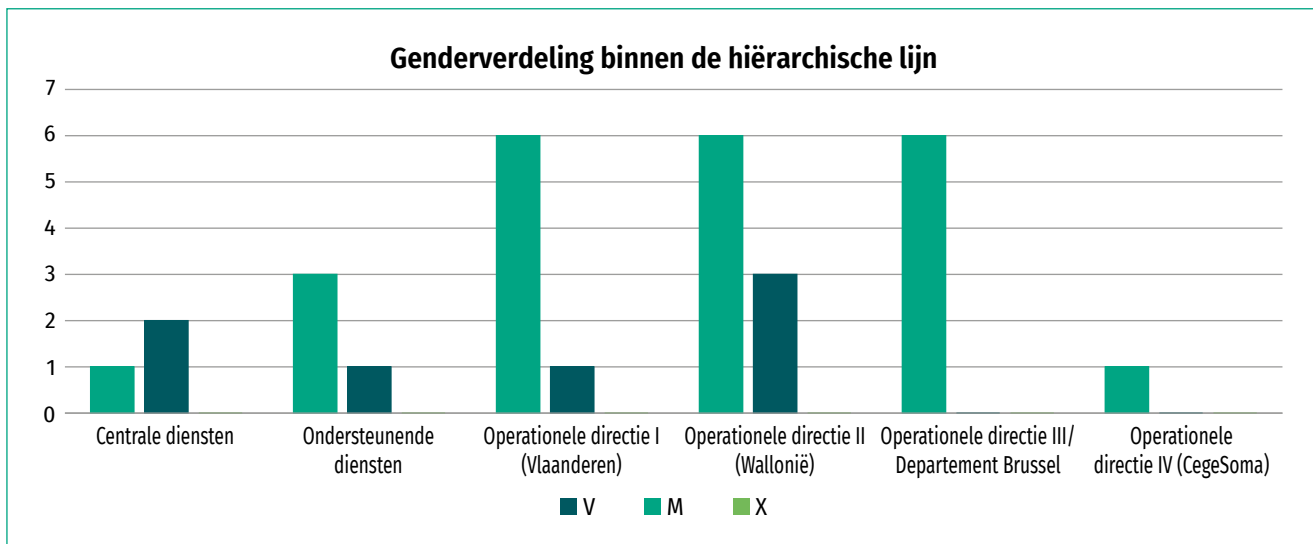
Uit de leeftijdspiramide blijkt dat de leeftijdsgroep 55-59 jaar het meest vertegenwoordigd is, zowel bij de vrouwen als bij de mannen. Niettemin is 55% van de medewerkers jonger dan 50.

Gender

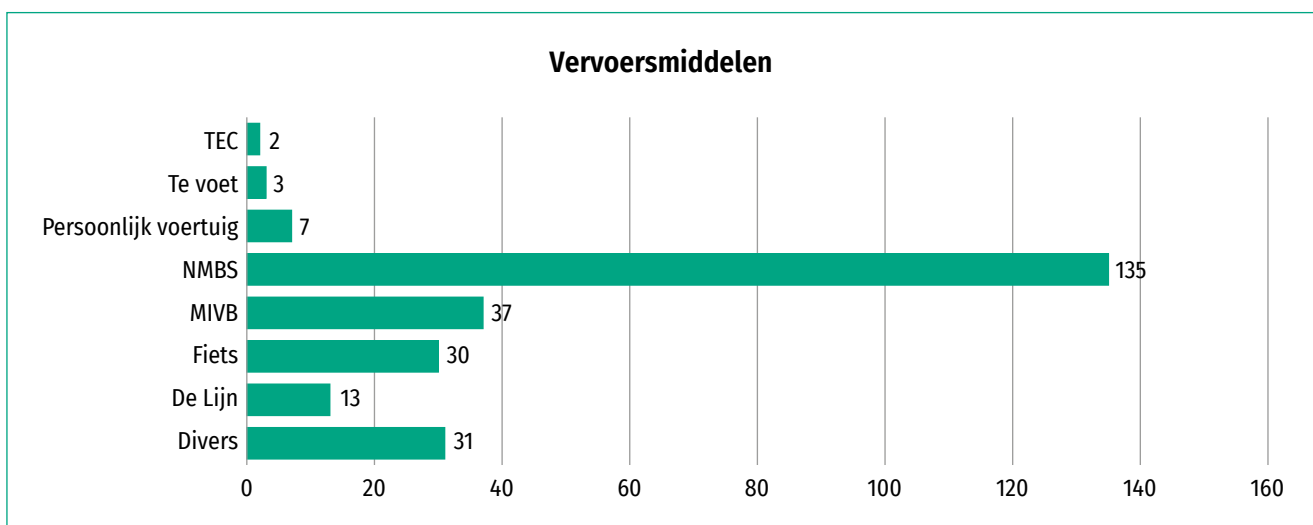
In de totaliteit van het personeelsbestand van het Rijksarchief is de verhouding vrouw/man perfect in evenwicht (50%). De toestand is verschillend bij de wetenschappers (43% vrouwen en 57% mannen) en voor de hiërarchische lijn waar op een totaal van 30 leidinggevendden slechts 7 vrouwen zijn (of 30,4%). De cijfers wijzen wel op een verbetering tegenover het jaar voordien.

Woon-werkverkeer

Als federaal werkgever zet het Rijksarchief in op een duurzaam mobiliteitsbeleid. Alle medewerkers hebben voor hun woon-werkverplaatsingen recht op een gratis abonnement voor het openbaar vervoer. Dit beleid werpt vruchten af want een hoog percentage personeelsleden maakt gebruik van het openbaar vervoer voor hun hoofdverplaatsing. Ook fietsvergoedingen zijn mogelijk en verschillende vestigingen van de instelling bieden faciliteiten aan zoals fietsstallingen en douches voor de personeelsleden die met de fiets komen.

De grafiek is gebaseerd op gegevens over de woon-werkverplaatsingen die zijn opgenomen in een databank die wordt beheerd door de FOD BOSA. De gegevens gaan enkel over het hoofdtraject.

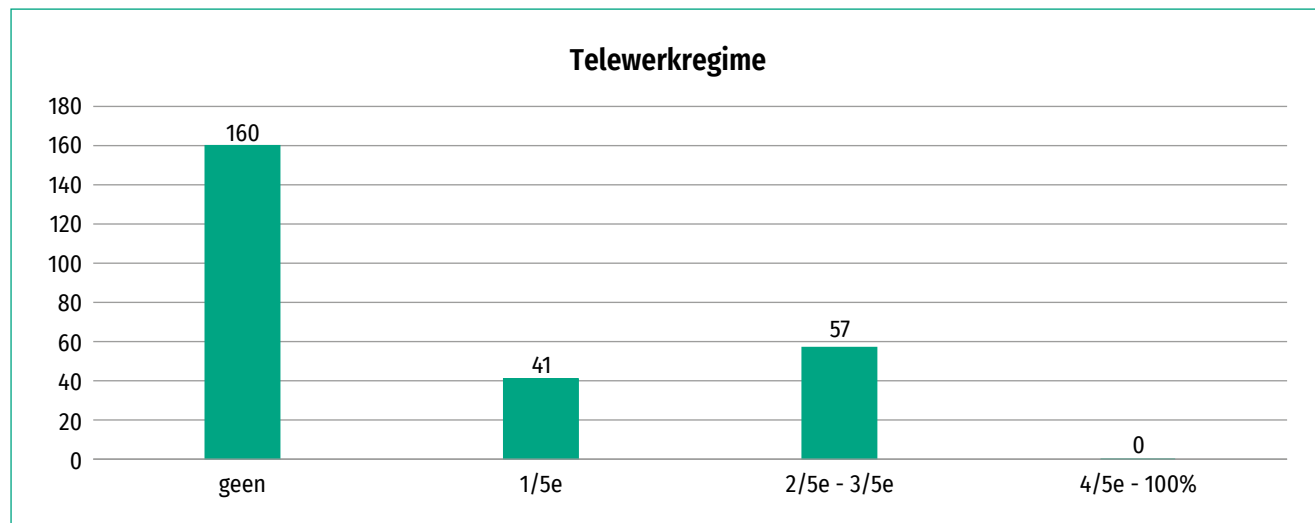
Sfeerbeeld van de interne nieuwjaarsreceptie om 2023 in te luiden.

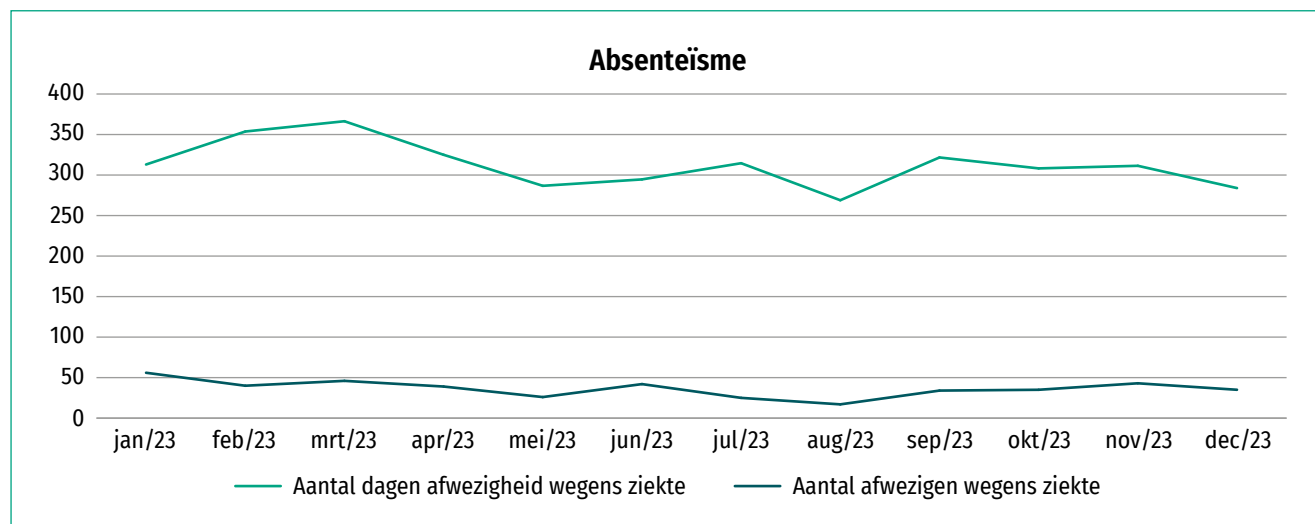
Op 17 maart 2023 werd in het Rijksarchief Brugge op feestelijke en muzikale wijze de pensionering van archivaris Marc Therry gevierd.

Telewerk

Bij de federale overheid mag maximum 3/5e van het arbeidsstelsel aan telewerk worden gedaan. Ook bij het Rijksarchief is telewerk mogelijk, in functie van de aard van de taken van de individuele medewerker. In 2023 koos ongeveer 38% van de werknemers voor telewerk op structurele basis.

Absenteïsme

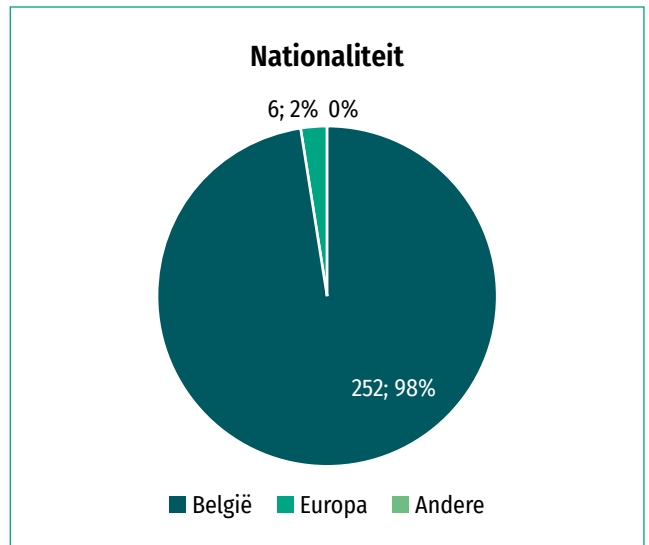
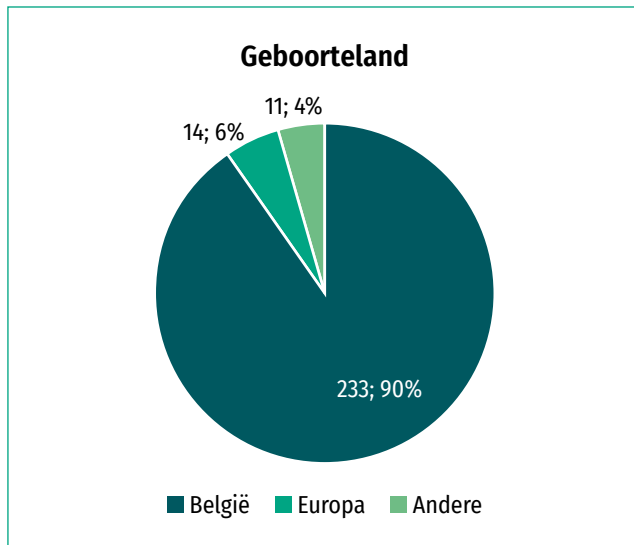

Op 23 oktober 2023 werd tijdens een academische zitting in het Algemeen Rijksarchief een huldeboek overhandigd aan Claude de Moreau de Gerbehaye: *Servir Arché dans les pas de Clio. Recueil d'hommages à Claude de Moreau de Gerbehaye à l'occasion de son 65e anniversaire.*

Teamdag van het Rijksarchief Kortrijk ter afsluiting van de jaarlijkse bestandscontrole.

Diversiteit

Over de oorsprong van de personeelsleden houdt het Rijksarchief enkel gegevens bij over het geboorteland en de nationaliteit. Deze cijfers weerspiegelen dus slechts gedeeltelijk de diversiteit van de werknemers.

Financiën

De globale balans vertoont een groot verschil tussen inkomsten en uitgaven. Door een financieringsmechanisme (IINVEST) kon het Rijksarchief in 2023 gebruik maken van een deel van de saldi van vorige jaren om daarmee investeringen te doen. Dat mechanisme maakte het in 2023 mogelijk om een deel van de verouderde informatica-apparatuur te vervangen, ons intranet uit te bouwen, een aantal informatieservers te kopen met een geïntegreerde opslaginfrastructuur en een wifi-netwerk aan te brengen in alle vestigingen. Het bedrag van de inkomsten is toegenomen in vergelijking met voorgaande jaren omdat de korting op de bedrijfsvoorheffing, voorzien door artikel 275/3 van het WIB, in rekening werd gebracht. Het gaat dus niet om een echte inkomstenstijging maar over een correctiemechanisme. Verder dient nog te worden opgemerkt dat de energiekost 66,1% uitmaakt van de werkingskosten op dotatie.

FINANCIEEL VERSLAG	2023	2022	2021
Algemene balans: inkomsten/uitgaven			
Inkomsten	24.143.844	20.534.187	17.274.254
Uitgaven	25.070.561	21.564.149	17.746.515
Inkomsten per bron			
Dotatie	16.642.336	16.877.000	14.359.000
Eigen inkomsten	4.628.510	1.804.161	1.121.312
Projecten	2.872.998	1.853.026	1.793.942
Uitgaven op dotatie			
Personeelsveloppe	14.239.447	11.541.711	10.986.232
Statutair personeel op dotatie	10.087.549	8.034.445	7.446.873
Contractueel personeel op dotatie	4.151.897	3.507.266	3.539.359
Algemene werking op dotatie	4.381.932	4.916.431	3.117.020
Uitrusting en bibliotheek op dotatie	4.368	25.317	32.496

Gebouwen

Het Rijksarchief heeft verspreid over heel België 20 vestigingen die worden beheerd in partnerschap met de Regie der Gebouwen. In de inleiding van dit jaarverslag hebben we reeds gewezen op het feit dat de archiefdepots in Brussel zodanig verzadigd zijn dat talrijke archiefvormers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest genoodzaakt zijn hun documenten langer bij te houden dan de termijn van 30 jaar.

In februari 2023 startte de Regie der Gebouwen, met steun van de Nationale Loterij, een project voor de restauratie en de uitbreiding van het Rijksarchief Eupen. Omdat het huidige gebouw aan de Kaperberg 2-4 te klein en niet stabiel genoeg is, werd in de nabijheid een nieuw pand aangekocht waar een moderne infrastructuur zal worden aangebracht. Met dit project wordt voorzien in een meer aangepaste ruimte voor de bewaring van het archief van de Duitstalige Gemeenschap van België: 12 strekkende kilometer opslagruimte met verplaatsbare rekken.

Het project bestaat uit 3 verschillende delen: restauratie van een geklasseerd gebouw uit het begin van de 19de eeuw waar bureelruimtes, vergaderzalen en een leeszaal zullen komen, renovatie van een bijgebouw uit de jaren 1970 zodat het beantwoordt aan de huidige normen inzake veiligheid en energie-efficiëntie, en het optrekken van een nieuw bijgebouw met vier verdiepingen dat vooral zal dienen voor archiefbewaring. Met deze werken wordt gestreefd naar optimaal ruimtegebruik en goede opslagomstandigheden, mét integratie van moderne methodes voor archiefbeheer.

Het project zet ook in op duurzaamheid en voorziet belangrijke verbeteringen inzake energiebeheer, zoals isolerende beglazing, de mogelijkheid om zonnepanelen te leggen, en een ventilatiesysteem met warmterecuperatie. Het hele complex zal toegankelijk zijn voor minder mobiele personen waarvoor de nodige voorzieningen zullen aangebracht worden. De voorstudies voor het project werden uitgevoerd in 2020 en 2021, de werf ging van start in 2023 en de oplevering is voorzien voor 2025, aan een totaalcost van € 7,2 miljoen.

Officiële start van de werken voor het nieuwe complex van het Rijksarchief in Eupen, 21 april 2023. © Regie der Gebouwen.

BIJLAGEN

XI.

Overzicht publicaties

De publicaties van het Rijksarchief – les publications des archives de l'État – die Publikationen vom Staatsarchiv

6348

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Tournai/46

DEBROUX Anne, DESMAELE Bernard, GAHIDE Renaud, LAHOUSTE Jean-Philippe

Inventaires des archives de la seigneurie de Comines, 1261-1792 (1815), de la cour féodale de Comines (1377) 1506-1792 et de la communauté de Comines 1352-1796 (1829)

6349

Studia/171

LAURENT René

Les moulages de sceaux des échevins de Namur (XIIIe-XVIIe s.) et le travail de l'héraldiste Albert Huart (1882-1964)

6350

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/45

BERNARDO Y GARCIA Luis Angel, IBULA KABAKA Papy

Inventaire des archives de la Société de Crédit aux Classes moyennes et à l'Industrie: Dossiers individuels des demandeurs de crédit (1947-1969)

6351

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Tournai/47 MARIAGE Florian

Inventaire des archives de la communauté de Bruyelle (Début du XVIe siècle-1752)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6352

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/700

COPPIETERS Guy

Inventaris van het archief van het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie (MCEESC) (1961-1992)

6353

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Tournai/48

MARIAGE Florian

Inventaire des archives de l'échevinage et de la cour féodale de Bruyelle (1531-1752 (1826))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6354

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/701

DE MECHELEER Lieve

Inventaris van het archief van de familie Lindemans-de Waepenaert (1561-2011)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6355

Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Hasselt/128

STAELENS Caroline, D'HAENE Emma

Inventaris van het archief van het Hypotheekkantoor van Tongeren: Overdracht 2019 (1909-2005)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6356

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/155

CHARDOME Julie, PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune d'Auby-sur-Semois: Dépôt 2012 ((1832) 1900-1977 (1980))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6357

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/156

CHARDOME Julie, PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Paliseul: Dépôt 2010 ((1773) 1795-1977 (1994))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

- 6358**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/97
CALLEWIER Hendrik
Catalogus van de Verzameling Oorkonden met blauw nummer: I. Brugse Vrije (1247-1754)
- 6359**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/223
BRICHARD Benjamin, (sous la direction de) PIRLOT Vincent
Inventaire des archives de la commune de Hamois: Dépôt 2022 (1806-1977 (2012))
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6360**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/46
VANDEWOUDE Émile, (édition revue et augmentée par) BERNARDO Y GARCIA Luis Angel, (avec la collaboration de) COURTHOUTS Martin, DE BELDER Jean-Pierre, NOSSENT Chr.
Inventaire des archives du ministère des Colonies et successeurs en droit: Administration métropolitaine: Personnel d'Afrique: Dossiers généraux (1877-1960)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6361**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/98
STAELENS Caroline, MATTHYS Thibaut
Inventaris van het archief van het Hypotheekkantoor van Oostende met inbegrip van het archief van het Hypotheekkantoor van Brugge 2: Overdracht 2018 (1960-2015)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6362**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/192
NIEBES Pierre-Jean
Inventaire des archives de la Commission provinciale des fondations de bourses d'études du Hainaut (1589-2005)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6363**
Inventarissen - Inventaires CEGESOMA/3
DESMET Gertjan
Inventaris van het archief van de vereniging De Kinderen van het Vaderland (1920-2011 (vnl. 1944- 1985))
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6364**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/99
STAELENS Caroline, D'HAENE Emma, VERVAET Thomas
Inventaris van het archief van het Hypotheekkantoor van Ieper: Overdracht 2019 (1913-2014)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6365**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/47
(édition revue et augmentée par) SINGIZA Dantès
Inventaire des archives du Ministère des Colonies et successeurs en droit: Groupe de travail pour l'étude du problème politique au Ruanda-Urundi (1958-1959)
- 6366**
Zoekwijzers - Jalons de recherche/48
(sous la direction de) LAUWERS Delphine, ROVETTA Ornella
(Re)chercher les archives relatives aux métiers et à leur histoire familiale: Jalon de recherche
- 6367**
Zoekwijzers - Jalons de recherche/49
(onder leiding van) LAUWERS Delphine, ROVETTA Ornella
Zoeken naar archieven over metissen en hun familiegeschiedenis: Zoekwijzer

6368

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/193

POUSSEUR Caroline, BRICHARD Benjamin

Inventaire des archives de la commune de Wangenies: Dépôt 2018 (1836-1977 (2000))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6369

Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/100

DEKOSTER Kevin

Inventaris van de verzameling Stad en Kasselrij Veurne (1417-20ste eeuw)

6370

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/224

DERYCKE Louise, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Schaltin: Dépôt 2022 (1837-1977 (1988))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6371

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/702

MOONS Adrien

Inventaire des archives d'Omer Molle (1937-1970)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6372

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/703

MOONS Adrien

Inventaire des archives de la Société Royale Protectrice de l'Enfance (1892-2007)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6373

Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Gent/171

VERFAILLIE Joke

Inventaris van het archief van de heer en de schepenbank van Nieuwland te Gent (1429-1796)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6374

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/225

COPPENS Marie, FOCANT Marc, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Florée: Dépôt 2022 (1823-1977) Gratuit/disponible en version électronique seulement

6375

Inventare Staatsarchiv in Eupen/28

HERREBOUT Els

Archiv des Militärkommandos der an Belgien abgetretenen Gebiete ("Bollenien") (1886-1981)

Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form

6376

Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Gent/172

STAELENS Caroline, VAN DEN BERGHE Sarah

Inventaris van het archief van het Eerste Hypotheekkantoor van Dendermonde: Overbrenging 2021 (1937-1996)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6377

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/704

DRUEZ Laurence

Inventaire des archives de la famille del Marmol (1486-2016)

6378

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/48

(édition revue et augmentée par) PIRET Bérengère, VAN EECKENRODE Marie, (avec la collaboration de) BEDDI Faissal

Inventaire des archives du Ministère des Colonies et successeurs en droit: Conseil colonial et Conseil de législation (1908-1962)

- 6379**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/49
DURIEUX Romain, PIRET Bérengère, VAN EECKENRODE Marie, (avec la collaboration de) BEDDI Faissal
Inventaire des archives du ministère des Colonies et successeurs en droit: Administration métropolitaine: Établissements scientifiques: Archives relatives au Musée royal du Congo belge (1902-1976)
- 6380**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/194
ALEXIS Gauthier
Inventaire des archives du Bureau de l'enregistrement de Thuin: Versement 2021 (1834-1991)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6381**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/226
ALEXIS Gauthier
Inventaire des archives du Comité d'acquisition d'immeubles de Namur (1901-2001)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6382**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Gent/173
STAELENS Caroline, VAN DEN BERGHE Sarah
Inventaris van het archief van het Tweede Hypotheekkantoor van Dendermonde: Overbrenging 2021 (1936-1978)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6383**
Miscellanea Archivistica. Studia/221
HERREBOUT Els (red.)
Internationales Archivsymposium in Mondorf-les-Bains (2022): Archive und Raumentwicklung: Annalen
- 6384**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/195
BRICHARD Benjamin, (sous la direction de) PIRLOT Vincent
Inventaire des archives de la commune de Gozée: Dépôt 2019 (1845-1976 (2014))
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6385**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/50
BRION René, MOREAU Jean-Louis, (avec la collaboration de) HENDRICK Annette, MEYER Marie
Inventaire des archives des sociétés Banque du Congo Belge puis Banque du Congo puis Banque Commerciale Zaïroise, Banque Commerciale du Congo, Belgolaise et apparentées (1909-2006)
- 6386**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/51
BRION René, MOREAU Jean-Louis
Inventaire des archives de la Banque d'Anvers et de banques absorbées (1870-1986)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6387**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/101
STAELENS Caroline, LANNOY Pieterjan, MATTHYS Thibaut
Inventarissen van het archief van het Aankoopcomité van Brugge: Overbrengingen 2015 en 2017 (1901-1976)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6388**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/52
BRION René, MOREAU Jean-Louis
Inventaire des archives de la Banque d'Outremer: Deuxième versement (1900-1929)

6389

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/196 NIEBES

Pierre-Jean, VANLEYNSEELE Stéphane

Inventaire des archives de l'Administration des Domaines nationaux: Affiches de vente des biens nationaux (1795-1813)

6390

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/227

BODART Emmanuel

Inventaire des archives de la Société archéologique de Namur ([1605] 1845-2019)

6391

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/53

BRION René, HENDRICK Annette, MEYER Marie, MOREAU Jean-Louis

Inventaire des archives de la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite (CGER), de CGER-Holding, CGER-Banque, CGER-Assurances et d'organismes gérés ou absorbés par la CGER (1850-2002)

6392

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Liège/193

DURIEUX Romain, MOREAU François, SURDIACOURT Nicolas, (avec la collaboration de) ASSIF Abdelmjid, NIEBES Pierre-Jean, TRIGALET Michel

Inventaire des archives du Comité d'acquisition d'immeubles de Liège (1929-1983)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6393

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/228

FOCANT Marc, PAYOT Lisa, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Bolinne-Harlue: Dépôt 2022 (1840-1977 (1984))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6394

Inventare Staatsarchiv in Eupen/29

ROHRKAMP René, HERREBOUT Els

Inventar des Archivs der Gemeinde Manderfeld ((1850) 1903-1976)

Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form

6395

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/197

NIEBES Pierre-Jean

Inventaire des archives du Tribunal de la Jeunesse de Charleroi ((1912) 1966-2009)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6396

Inventare Staatsarchiv in Eupen/30

ASCHER Diana, HERREBOUT Els

Inventar Archiv Pfarre Neundorf (1704-1990)

Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form

6397

Inventare Staatsarchiv in Eupen/31

HERREBOUT Els, ROHRKAMP René

Inventar Archiv Pfarre Rodt-Hinderhausen (1723-1992)

Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form

6398

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/705

SWEETLOVE William

Inventaris van het archief van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI) (1815-2014)

6399

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/229

FOCANT Marc, WINE Éléonore, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune d'Emptinne: Dépôt 2022 (1813-1977 (1980))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

- 6400
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Gent/174
DROSSENS Paul
Inventaris van het archief van de commissie tot bescherming van de maatschappij van Gent (1931- 2002)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6401**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/54
BRION René, MOREAU Jean-Louis
Inventaire des archives des sociétés Banque Sino-Belge, puis B.B.E. (Banque Belge pour l'Étranger), puis Banque Belge pour l'Étranger (Extrême-Orient), puis Belgian Bank, B.B.I.E. (Banque Belge et Internationale en Égypte), Banque Belge pour l'Étranger (Overseas) Ltd. Puis Banque Belge Ltd. Deuxième versement (1902-2003)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6402**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/55
BRION René, MOREAU Jean-Louis
Inventaire des archives de la Banque Brésilienne Italo-Belge puis Banque Italo-Belge (1902-1986)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6403**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/230
DERYCKE Louise, (sous la direction de) PIRLOT Vincent
Inventaire des archives de la commune d'Achet: Dépôt 2022 (1878-1977 (1982))
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6404**
Inventare Staatsarchiv in Eupen/32
JOUSTEN Wilfried, (unter Mitarbeit von) HERREBOUT Els, MIESSEN Werner
Inventar Sammlung Robert Ernst (1. Nachtrag) (1797-2003)
Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form
- 6405**
Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Antwerpen/113
WILLEMS Bart
Inventaris van het archief Provincie Toerisme Antwerpen ((1909) 1948-2017)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6406**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/706
LEYDER Dirk
Inventaire des archives des comtes de Bergeyck et de Liedekerke dites «Archives du château de Leefdaal» (1556-1836)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6407**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/56
LEVANT Flore
Inventaire des archives du ministère des Colonies et successeurs en droit: Service des territoires du Ruanda-Urundi (STRU) (1916-1950)
- 6408**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/198
HONNORÉ Laurent
Inventaire des archives de la commune de Saint-Ghislain: Dépôt 2016 ((1584) 1802-1976 (1999))
- 6409**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/199
HONNORÉ Laurent
Inventaire des archives de la Paroisse Saint-Martin à Hornu (1688-2015)
Gratuit/disponible en version électronique seulement

6410

Studia/172

VERMEIR René (publié par)

Recueil des ordonnances des Pays-Bas: Deuxième série: Règne de Philippe IV (1621-1665)

6411

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/707

MOONS Adrien

Inventaire des archives de Marguerite Devigne (1920-1963)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6412

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Louvain-la-Neuve/51

WINE Éléonore, FOCANT Marc, SAINT-MARD Thierry

Inventaire des archives de la commune de Corbais: Dépôt 2021 (1827-1977)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6413

Inventarissen - Inventaires CEGESOMA/4

DESMET Gertjan

Inventaris van het archief van Roger De Goÿ (1914-1979 (1987) (vnl. 1940-1945))

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6414

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/708

CHARON Arnaud

Inventaire des archives de la Gendarmerie: État-major général (Versements 2021-2023) (1920-2000)

6415

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/57

BRION René, MOREAU Jean-Louis

Inventaire des archives des sociétés Banque A. de Lhoneux, Linon & Cie puis B.G.B. (Banque Générale Belge), Finabel (Compagnie Financière et Industrielle de Belgique) et S.B.B. (Société Belge de Banque) (1864-1985)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6416

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/58

BRION René, MOREAU Jean-Louis

Inventaire des archives des groupes Sofina Société Financière de Transports et d'Entreprises Industrielles et Engétra Société Anonyme d'Entreprise Générale de Travaux: Deuxième versement (1887-1990)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6417

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/157

CHARDOME Julie, LALOIX Justin, MOREAU François, PIRLOT Vincent, WINDELS Thomas

Inventaire des archives de la commune de Nassogne: Dépôt 2016 (1805-1977 (1998))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6418

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/158

CHARDOME Julie, PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Longlier: Dépôt 2009 ((1802) 1831-1977 (1980))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6419

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/159

CHARDOME Julie, PIRLOT Vincent, YANDE Olivier

Inventaire des archives de la commune de Bovigny: Dépôt 2016 ((2de moitié XVIIIe siècle) 1811-1977 (1986))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

- 6420**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/59
BRION René, HENDRICK Annette, (avec la collaboration de) MOREAU Jean-Louis
Inventaire des archives de la Banque de Paris et des Pays-Bas (siège de Bruxelles), puis Banque de Paris et des Pays-Bas Belgique, puis Banque Paribas Belgique (1872-2004)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6421**
Studia/173
WILKIN Bernard (édité par)
Le Crépuscule des adieux: De Fontainebleau à Sainte-Hélène
- 6422**
Gidsen - Guides/92
VAN GELDER Klaas
'Politie' in de heerlijkheid: Gids en repertorium van heerlijke politiereglementen in het graafschap Vlaanderen, 13e-18e eeuw
- 6423**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/60
BRION René, MOREAU Jean-Louis, (avec la collaboration de) HENDRICK Annette, MARINGER Doriane, MEYER Marie
Inventaire des archives des banques patronnées par la Société Générale de Belgique (1835-1982)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6424**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Liège/194
WILKIN Bernard, (sous la direction de) PIRLOT Vincent
Inventaire des archives de la commune de Pailhe: Dépôt 2018 ((1784) 1798-1977)
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6425**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Liège/195
WILKIN Bernard, (sous la direction de) PIRLOT Vincent
Inventaire des archives de la commune d'Ocquier: Dépôt 2018 ((1784) 1798-1977 (1983))
Gratuit/disponible en version électronique seulement
- 6426**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/709
COPPIETERS Guy
Inventaris van het archief van het Federaal Planbureau ((1958) 1970-2019)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6427**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/61
VROMAN Ciel
Ministerie van Koloniën en rechtsopvolgers: Afrikaans bestuur: Officiële verslagen van de Belgische administratie in Ruanda-Urundi (1916-1964)
- 6428**
Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief 2 - Depot Joseph Cuvelier - Archives générales du Royaume 2 - Dépôt Joseph Cuvelier/62
NAERT Jan
Inventaris van het archief van de Centrale Dienst voor Oorlogsmisdaden bij het Auditoraat-generaal bij het Militair Gerechtshof (1944-1951)
Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar
- 6429**
Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Arlon/160
MEYER Marie, MOREAU François
Inventaire des archives de la commune de Lacuisine: Dépôt 2011 ((milieu XIXe siècle, 1910) 1952- 1978)
Gratuit/disponible en version électronique seulement

6430

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/200

BRICHARD Benjamin, (sous la direction de) PIRLOT Vincent, FOCANT Marc

Inventaire des archives de la commune de Wagnelée: Dépôt 2018 (1836-1976 (2000))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6431

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Mons/201

NIEBES Pierre-Jean, DENDAL Arlette

Inventaire des archives de la S.A. Entreprises Robert Delbrassinne à Dampremy (1948-2004)

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6432

Studia/174

DESMETTE Philippe (sous la direction de)

Historiens et chroniqueurs du Hainaut du moyen âge à nos jours: Tome I: Bilans historiographiques

6433

Studia/175

DESMETTE Philippe (sous la direction de)

Historiens et chroniqueurs du Hainaut du moyen âge à nos jours: Tome II: Répertoire bio- historiographique

6434

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/231

FOCANT Marc, MOREAU François, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Stave: Dépôt 2021 (1844-1977 (1980))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6435

Inventarissen - Inventaires Rijksarchief te Brugge/102

DEKOSTER Kevin

Inventaris van het archief van de Sint-Niklaasabdij van Veurne (1153-1795)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

6436

Inventare Staatsarchiv in Eupen/33

HERREBOUT Els, LEAS Monique

Inventar Generalverwaltung Zoll und Akzisen: Zweigstelle Eynatten (1895-2018)

Gratis/nur verfügbar in elektronischer Form

6437

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/232

FOCANT Marc, GAUDIER Richard, ONS Tanguy, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Floreffe: Dépôt 2021 ((1759) 1800-1977 (1986))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6438

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/233

FOCANT Marc, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Saint-Martin: Dépôt 2022 (1820-1977 (1991))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6439

Inventarissen - Inventaires Archives de l'État à Namur/234

FABRY Corentine, FOCANT Marc, (sous la direction de) PIRLOT Vincent

Inventaire des archives de la commune de Balâtre: Dépôt 2022 (1818-1977 (1991))

Gratuit/disponible en version électronique seulement

6440

Inventarissen - Inventaires Algemeen Rijksarchief - Archives générales du Royaume/710

VROMAN Ciel, (met medewerking van) GHEYSENS Valerie, TRAWHEELS Phaedra, VAN DAMME Jonathan

Inventaris van het archief van de FOD Financiën: Deposito- en Consignatiekas en Nationaal Kantoor voor Roerende Waarden (Overdracht 2017) (1847-2015)

Gratis/alleen in elektronische vorm beschikbaar

Periodieken – revues – Zeitschriften

Journal of Belgian History = Revue belge d'Histoire contemporaine = Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, LIII, 2023, 1/2

Journal of Belgian History = Revue belge d'Histoire contemporaine = Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, LIII, 2023, 3

De publicaties uitgegeven en/of gedrukt in het Rijksarchief in 2023 Les publications éditées et/ou imprimées aux Archives de l'État en 2023

Die Publikationen ausgegeben und/oder gedruckt im Staatsarchiv im Jahr 2023

Journal of Belgian History = Revue belge d'Histoire contemporaine = Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, LIII, 2023,4

Publicaties gedrukt voor derden – les publications imprimées pour des tiers – die Publikationen gedruckt für Andere

Inventaris parochiearchieven Reeks II, nr. 29, Inventaris van de kerkarchieven van Dendermonde, deel 1 (Appels, Sint-Apollonia, Baasrode, Sint-Ursmarus, Baasrode, Sint-Gertrudis (Vlassenbroek), Baasrode, O.-L.-Vrouw Hemelvaart (Briel), Dendermonde, O.-L.-Vrouw, Dendermonde, Sint-Jozef- Arbeider (Keur)), PÉE Leo, STROOBANTS Aimé, VAN ASSCHE Laurien, VERWAEREN Thomas

Inventaris parochiearchieven Reeks II, nr. 30, Inventaris van de kerkarchieven van Dendermonde, deel 2 (Grembergen, Sint-Margareta, Mespelare, Sint-Aldegondis, Oudegem, O.-L.-Vrouw Hemelvaart, Schoonaarde, O.-L.-Vrouw van Zeven Weeën en Sint-Jozef, Sint-Gillis-bij-Dendermonde, Sint Egidius, Sint-Gillis-bij-Dendermonde, O.-L.-Vrouw van, Zwijveke (Boonwijk), Sint-Gillis-bij- Dendermonde, Sint-Lutgardis (Lutterzele)), PÉE Leo, STROOBANTS Aimé, VAN ASSCHE Laurien

Colofon

Verantwoordelijke uitgever	Xavier Jacques-Jourion, algemeen rijksarchivaris
Coördinatie en redactie	Geertje Elaut, stafmedewerker Communicatie en Publiekswerking binnen de Centrale Directie van het Rijksarchief, op basis van de activiteitenrapporten en jaarstatistieken van de diensten van het Rijksarchief
Vertaling	Pascal Neckebrouck en Alexander Hezel, vertalers Rijksarchief
Lay-out	Jan Fabri, drukker en vormgever Rijksarchief
Coverbeeld	Workshop <i>True Crime</i> in het Rijksarchief Gent
Publicatiedatum	December 2024
Online publicatie	www.arch.be

© Rijksarchief, 2024

Iedere (zelfs gedeeltelijke) weergave van deze uitgave behalve voor niet-commercieel of educatief gebruik, is strikt verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de communicatiemedewerkers van het Rijksarchief (communicat@arch.be).